

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

(www.strategy.bg)

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 24.09.2024 г. - 24.10.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #10560-K

Област на политика: Държавна администрация

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Комисия за регулиране на съобщенията

Тип носител: Национално

С Решение № 265 от 12.09.2024 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) откри процедура за обществено обсъждане на Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват.

Отговорна институция

Отговорна институция

Комисия за регулиране на съобщенията

Адрес: София, София, ул. Ген. Йосиф В. Гурко № 6

Електронна поща: info@crc.bg

Полезни връзки

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват. - вер. 1.0 | 24.09.2024](#)

[Мотиви за изготвяне на проекта. - вер. 1.0 | 24.09.2024](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието. - вер. 1.0 | 24.09.2024](#)

[Становище на администрацията на Министерски съвет. - вер. 1.0 | 24.09.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

[Справка за получените предложения/съобщение - вер. 1.0 | 22.12.2025](#)

Коментари

Автор: Илия Христозов (19.10.2024 20:28)

Могат ли МТС и КРС да си признават допуснатите грешки? - 4 част

А радиочестотната лента от 27 GHz до 27,5 GHz се дублира, както в т. 3.3, така и в т. 5 с две различни такси (**различни и по размер и по начин на определяне**), което води до неяснота и необходимост от тълкуване, когато тази радиочестотна лента се ползва от електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида „точка към точка“.

и съответно предлагам два варианта за отстраняване на допуснатата нормативна празнота (техническа грешка).

Отговорът на КРС и МТС, с който те обосновават **неприемането** на моите аргументи и предложения и който е изложен в „Справка за отразяване на предложенията и становищата“ е следния:

„Не е допусната нормативна празнота нито техническа грешка при изменението на Тарифата през 2023 г.

Конкретните радиочестотни ленти от съответните обхвати (700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2600 MHz, 3600 MHz, 10 GHz, 24 GHz, 26 GHz 27 GHz, 35 GHz и т.н.) са определени в правилата за използване на радиочестотния спектър за електронни съобщителни мрежи, приети на основание на чл. 66а, ал. 3 от Закона за електронните съобщения и не е необходимо да бъдат определяни излишно и в Тарифата. Освен това някои честотни обхвати се използват съвместно от различни по вид мрежи (спътникови, неподвижни и др.) и не е целесъобразно в Тарифата да се посочват конкретните честотни ленти.

Към настоящия момент обхват 26 GHz **или** радиочестотна лента **24,25-27,5 GHz** в България може да се използва както за мобилни, така и за неподвижни мрежи.“

От техния отговор е видно, че **той няма нещо общо с поставения от мен проблем за разрешаване**. Те самите потвърждават, че обхват **26 GHz** е в радиочестотна лента **24,25-27,5 GHz** и следователно си е неопровержим факт моето твърдение, че **„радиочестотната лента от 24 GHz до 24,25 GHz е пропусната** в тези разпоредби и за нейното ползване няма определена такса, което е нормативна празнота и води до липсата на приходи от такси от тази лента, **защото е пропуснато да се регламентират тези такси в Тарифата**. А **радиочестотната лента от 27 GHz до 27,5 GHz се дублира, както в т. 3.3, така и в т. 5** с две различни такси (различни и по размер и по начин на определяне)“.

Следователно, колкото и да твърдят КРС и МТС, че:

„Не е допусната нормативна празнота нито техническа грешка при изменението на Тарифата през 2023 г.“

изложените факти си остават неопровергани и наистина е неразбираемо за мен това поведение на КРС и МТС, с което те упорито отказват да си признаят допуснатите грешки.

Надявам се, че при настоящата, а и при всички бъдещи обществени консултации, КРС и МТС реално и правдиво да се преценяват целесъобразността на всяко направено предложение, за да има наистина максимално полезен ефект от тези процедури.

Автор: Илия Христозов (19.10.2024 20:27)

Могат ли МТС и КРС да си признават допуснатите грешки? - 3 част

и за МТС тук:

<https://www.mtc.government.bg/bg/category/167/proekt-na-postanovlenie-na-ministerskiya-svet-za-priemane-na-izmenenie-i-doplnenie-na-naredba-za-sdrzhanieto-usloviyata-i-reda-za-vodene-poddrzhane-i-polzvane-na-registra-na-priemno-predavatelnite-stancii-na-nazemni-mrezhi-deynostite-po-chl>

където **и КРС и МТС са публикували своите имейл адреси** за получаване на становищата по проекта (МТС са дали дори два адреса).

Щеше да е смешно, ако не беше тъжно! А можеше просто да си признаят грешката и всичко да си върви по правилния начин. **Нали уж за това са** обществените обсъждания, да се намери най-правилния начин за решаването на конкретен казус **и реално и правдиво да се прецени целесъобразността на всяко направено предложение.**

Ще посоча и друг ярък пример за непризнаване на допуснатата грешка от МТС и КРС. Той е свързан с моето становище с наименование „*За допуснатата нормативна празнота в Тарифата и за изменение на чл. 7, ал. 1, т. 3.2, т. 3.3 и т. 5*“, което също може да се види тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8347&success=1#addcomment>

или тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8349>

В това становище посочвам, че:

„В резултат на измененията в Тарифата, на основание ДВ, бр. 30 от 2023 г., разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 3.2 и 3.3 от таблицата се измениха, а т. 5 си остана в предишния вид, както следва:

Чл. 7. (1) (Изм. бр. 30 от 2023 г.) За ползване на радиочестотен спектър чрез електронни съобщителни мрежи се събира годишна такса според заеманата честотна лента, както следва:

<i>№</i>		<i>Такса за</i>
<i>по</i>	<i>Вид мрежа</i>	<i>1 MHz</i>
<i>ред</i>		<i>(в лв.)</i>

	(Изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) Електронни съобщителни мрежи от 3. неподвижната радиослужба от вида „точка към точка“ – за 1 км, за честота:	
3.2.	(изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) от 10 GHz до 24 GHz	1,80
3.3.	(изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) от 27 GHz до 35 GHz	1,50
5.	(Нова – ДВ, бр. 70 от 2018 г., в сила от 24.08.2018 г., изм., бр. 30 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Електронни съобщителни мрежи в обхват 26 GHz	425

Съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2019/784, изменено с Решение 2020/590/ЕС, **обхват 26 GHz има строго определени граници и те са в рамките на радиочестотната лента 24,25-27,5 GHz.** Следователно, внимателният анализ на разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 3.2, т. 3.3 и т. 5 от таблицата разкрива, че **радиочестотната лента от 24 GHz до 24,25 GHz е пропусната** в тези разпоредби и за нейното ползване няма определена такса, което е нормативна празнота и води до липсата на приходи от такси от тази лента, **защото е пропуснато да се регламентират тези такси в Тарифата.**

Автор: Илия Христозов (19.10.2024 20:24)

Могат ли МТС и КРС да си признават допуснатите грешки? - 2 част

*Доколкото Тарифата е акт на Министерския съвет и вносител се явява министърът на транспорта и съобщенията, **за МТС възниква задължение да проведе също процедура по този нормативен акт.***

С оглед процесуална икономия и максимално удобство за всички заинтересовани страни, КРС и МТС провеждат законовите процедури по обществено обсъждане паралелно и подготвят обща таблица по отношение на постъпилите предложения и бележки.

*Предвид всичко изложено и **двете процедури на обществено обсъждане отговорят на нормативните изисквания и не е налице нито нелогичност, нито незаконосъобразност.***

Добрата координация прави възможно да бъдат обсъдени всички постъпили предложения, независимо в кое от двете ведомства. Публикуването на повече от едно съобщения напълно съответства на целта на закона, заложена в обществените консултации, а именно – публичност, участие на обществеността и прозрачност на работата на администрацията. Потенциалните заинтересовани лица разполагат с повече възможности да узнаят за проекта и изразят становище, а това няма как да бъде квалифицирано като незаконосъобразност.

Не можем да се съгласим с тезата, че администрацията следва да има дискреция по въпроса дали промените са обществено значими за гражданите. Законодателят е извършил тази преценка по отношение на всички нормативни актове – те по дефиниция са обществено значими и по проектите следва винаги да се провеждат консултации.“

Няма да се спирам сега на слабостите и пропуските в гореизложеното мнение/обосновка на КРС и МТС, защото както ще се види по-долу **тези ведомства сами не са убедени, че са прави.**

На пръв поглед, с тази обосновка КРС и МТС разбиват на „пух и прах“ моите аргументи и показват, че са напълно убедени в своята правота.

Но това е само на пръв поглед!

Какво виждаме при втория поглед?

Казусът с настоящия проект за изменение на Наредбата е идентичен с проекта за изменение на Тарифата. И двата акта според изискванията на ЗЕС (чл. 33, ал. 6 и чл. 147, ал. 1 от ЗЕС), се изготвят от КРС и се предлагат от КРС за приемане от Министерския съвет, но реалният вносител в МС е МТС, защото такъв е установеният ред в държавната администрация според Устройствения правилник на МС и на неговата администрация.

Но какво виждаме сега тук на сайта strategy.bg. В момента, тук на сайта strategy.bg **има само една публикация** за обществено обсъждане на Проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата и тази публикация по различни белези може да се предположи, **че е от КРС**. Явно е, че въпреки твърдите уверения на КРС и МТС, че е напълно правилно и законосъобразно да има две отделни обществени обсъждания на един и същ нормативен акт на сайта strategy.bg, **те са разбрали своята грешка и сега тихомълком я поправят.**

Забавното в случая е, че тук в публикацията **липсва информация на кой имейл адрес да се изпращат становищата** за общественото обсъждане, а такава информация е имало на предишните публикации на КРС и МТС на сайта strategy.bg. **Явно целта на двете ведомства е, с тази публикация да се оправдае всяко**

ведомство за себе си, че е провело общественото обсъждане.

А иначе, на своите официални сайтове и двете ведомства са публикували същия проект за обществено обсъждане, за КРС тук:

<https://crc.bg/bg/statii/2656/krs-otkri-procedura-za-obshtestveno-obsajdane-na-proekt-na-postanovlenie-na-ministerskiq-savet-za-izmenenie-i-dopalnenie-na-naredbata-za-sadarjanieto-usloviqta-i-reda-za-vodene-poddarjane-i-polzvane-na-registara-na-priemno-predavatelnite-stancii-na-nazemni-mreji-deynostite-po-chl-151-al-1-t-16-ot-zakona-za-ustroystvo-na-teritoriqta-i-na-uvdomleniqta-za-razpolojeni-tochki-za-bezjichen-dostap-s-malak-obhvat>

Автор: Илия Христозов (19.10.2024 20:21)

Могат ли МТС и КРС да си признават допуснатите грешки? - 1 част

По време на общественото обсъждане на „Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС“, КРС и МТС бяха публикували едновременно проекта (**един и същ без никаква разлика**) за обществено обсъждане:

за **КРС**, тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8347&success=1#addcomment>

и за **МТС**, тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8349>

И двете ведомства изискваха становищата за общественото обсъждане **да се изпращат на техните си имейл адреси**, но и двете ведомства имаха текст в своите обяви, че:

*„всички заинтересовани страни могат да подадат **до Министерството на транспорта и съобщенията и КРС** своите предложения и бележки по проекта“.*

Тогава, в своето становище с наименование „*Кое обществено обсъждане е легитимно?*“ обърнах внимание на КРС и МТС, че **едновременното публикуване за обществено обсъждане от две различни ведомства на един и същ проект на нормативен акт е нелогично, а освен това е и незаконосъобразно**, защото в нормативните документи ясно е регламентирано, кой трябва да подлага на обществено обсъждане съответен нормативен акт. Следователно въпросът е, кое от двете обществени обсъждания е легитимно? Моето становище със съответните аргументи и предложения може да се види на горепосочените интернет адреси и затова няма да го излагам тук.

В отговор на моето становище, **МТС и КРС изложиха своето единно мнение, че не приемат моите предложения и аргументи** и обосноваха това мнение в приложената „Справка за отразяване на предложенията и становищата“.

Тяхното мнение беше във вида:

„Съгласно чл. 53, ал. 2 и ал. 3 от ЗЕС, КРС ежегодно следва да извърши анализ на необходимостта от преразглеждане на тарифата по чл. 147 и да проведе обществени консултации по реда на чл. 37.

Комисията, в зависимост от резултатите от анализа, може да предложи на Министерския съвет да приеме изменение или допълнение на тарифата по чл. 147.

Съгласно чл. 147 от ЗЕС, размерът на таксите, сроковете и начинът на плащането им се определят с тарифа за таксите, които се събират от комисията, **приета от Министерския съвет по предложение на комисията.**

Предвид горното, считаме, че на основание чл. 53, ал. 2 от ЗЕС, КРС правилно и в съответствие със законното изискване, е провела обществени консултации относно проекта на Анализ по чл. 53, ал. 2 от Закона за електронните съобщения. Разпоредбата на чл. 53, ал. 2 от ЗЕС предвижда, че анализът относно необходимостта от преразглеждане на тарифата подлежи на обществена консултация. В тази връзка обществените консултации са законово предвидени и е спазен правно регламентираният ред.

Обществената консултация цели създаване на условия за насърчаване на инвестициите, развитие на технологиите и създаване на конкурентна среда, като крайната цел е потреблението – осигуряване предоставянето на съвременни и качествени електронни съобщителни услуги.

КРС е спазила предвидения в чл. 37, ал. 2 от ЗЕС, ред.

Конкретната процедура за обществени консултации е стартирала с публикуване на съобщение за предстоящите обществени консултации на [страницата](#) на комисията в интернет, като е предоставен срок от 30 дни, в който могат да се представят писмени становища.

Предвид факта, че Тарифата е подзаконов нормативен акт, който се изготвя по предложение на КРС, считаме, че за Комисията е относим чл. 36 от ЗЕС и в тази връзка следва да бъде спазена регламентираната процедура. Не считаме, че твърденията за това че КРС не следва да прилага тази процедура са правно обосновани.

От друга страна, съгласно разпоредбите на чл. 18 от ЗЕС, министърът на транспорта и съобщенията преди издаване или внасяне в Министерския съвет на подзаконовите актове, предвидени в този закон, публикува съобщение за изготвения проект, текста на проекта, мотивите и предварителната оценка на въздействието на страницата на Министерството на транспорта и съобщенията (МТС) в интернет и на **Портала за обществени консултации**. Законът описва подробно срока и начина на провеждане на общественото обсъждане.

Автор: Илия Христов (19.10.2024 20:05)

Предложение за отпадане на разпоредбите на § 2, т. 1 и т. 5 и § 3, т. 1 и т. 2 от проекта - 3 част

Второто разумно предложение в проекта е допълнението „ал. 1“ в чл. 15, ал. 1 чрез § 10 от проекта, но това е само една поправка на допуснатата техническа грешка в Наредбата.

Третото разумно предложение е разпоредбата на § 6 от проекта, с която се променя срока в чл. 9, ал. 1, но това се прави на основание съответното изменение на Регламент (ЕС) 2020/1070, така че не е нещо ново.

Както посочих по-горе, **това са единствените три изменения в Наредбата, които имат някакъв смисъл**. Всички останали предложения за изменения са или безсмислени или вредни, както съм обосновал по-горе в другите мои становища.

По време на общественото обсъждане преди приемането на тази Наредба, бях предложил и едно допълнение като нова алинея в чл. 15 от Наредбата в следния вид:

„Данните по чл. 4, чл. 5 и чл. 6 са достъпни за държавните и общински органи съобразно тяхната компетентност и за целите на изпълнение на функциите им след предварителна регистрация в информационната система. Достъпът се предоставя при нива на достъп, определени от Комисията, при запазване на информация за идентификацията, времето и търсенето на всеки осъществен достъп.“

Това предложение **не се прие тогава от МТС** със следните мотиви:

„Концептуално задълженията за достъп със съответни нива, не почива на конкретна законова норма. Едно такова въвеждане на ново (непроизтичащо от закон) задължение на Комисията да дава достъпи на различни държавни и общински органи за изпълнение на техни задължения не е мотивирано.“

Според мен тези мотиви са необосновани и **затова отново предлагам, като нова алинея 4 да се допълни чл. 15 от Наредбата с горепосочения текст.**

Освен това, **предлагам да се добави в чл. 15 като нова алинея 5 и информацията за адреса и реда по който може да се влезе в регистъра от обикновените потребители, защото и на страницата на КРС в раздела „Публични регистри“, информация за този регистър липсва**. Как тогава е осигурен **свободния достъп до публичните данни** на регистъра за обикновените потребители (каквито са изискванията на чл. 15, ал. 1) остава неясно.

Разпоредбата на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС ясно регламентира, че *„Обстоятелствата, които се вписват, условията и редът за създаването, поддържането и ползването на регистъра ... се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на комисията.“* и следователно е ясно, че това изискване за *„редът за ползване на регистъра“* все още не е изпълнено от КРС в необходимия обем по отношение на пълнотата на разпоредбите в Наредбата. Следователно това изискване на ЗЕС трябва да се изпълни чрез съответните допълнения в Наредбата.

Автор: Илия Христозов (19.10.2024 20:02)

Предложение за отпадане на разпоредбите на § 2, т. 1 и т. 5 и § 3, т. 1 и т. 2 от проекта - 2 част

И дори от дебатите в НС, в пленарна зала и в комисиите в миналото, когато са се дебатирали промените в чл. 151 от ЗУТ и чл. 33, ал. 6, 7 и 8 (с които се създава регистъра), е видно, че депутатите са се обединили около становището, че КРС трябва да контролира и носи отговорност за процеса на разполагане на базовите станции и още тогава се възлагат големи надежди от депутатите, че в регистъра **ще са налице всички данни за излъчващите съоръжения и да има свободен достъп до този регистър**, т.е. желанието на депутатите е било да се осигури **пълна прозрачност** до всички данни в регистъра. От тази „пълна прозрачност“ **сега е останал само** публичния достъп до идентификационния номер и местоположението. **Не са публично достъпни дори** идентификационните данни на оператора на електронната съобщителна мрежа, чиято собственост е съответната приемно-предавателна станция. А сега, с така предложените промени в **§ 2, т. 1 и т. 5 и § 3, т. 1 и т. 2 от проекта, няма да бъдат публично достъпни и данните за „ височина над кота терен“** на приемно-предавателните станции и на точките за безжичен достъп с малък обхват, т.е. **напълно се обезсмисля определянето на местоположението и се обезличава публичната функция на регистъра**. Само с едни географски координати ще бъде невъзможно да се идентифицират отделните приемно-предавателни станции и особено точките за безжичен достъп с малък обхват, защото те ще са много на брой на едно място (географски координати) и единственият начин да се идентифицират една от друга е височината, на която са поставени.

Следователно, **истинската цел на разпоредбите на § 2, т. 1 и т. 5 и § 3, т. 1 и т. 2 от проекта, е по този „хитър“ начин да се отнеме от обществеността възможността точно да може да определи местоположението на всяка приемно-предавателна станция и всяка точка за безжичен достъп с малък обхват, както и чия собственост са те.**

Затова, с цел да се осигури повече прозрачност и публичност на данните в регистъра, **предлагам разпоредбите на § 2, т. 1 и т. 5 и § 3, т. 1 и т. 2 от проекта да отпаднат.**

Неразбираемо е, **защо КРС не е разкрила реалните мотиви за така направените предложения и каква ще е ползата за КРС или обществеността**, ако тези промени в Наредбата се приемат в този им вид. Не става ясно и кой изобщо ще има полза от тези промени и каква ще е тази полза. **На тези въпроси ще трябва да отговори КРС, ако държи да се приемат тези нейни предложения.**

Тук ще отворя една скоба и ще посоча **единствените три предложения в проекта, които имат смисъл и ще допринесат някаква полза.**

Единственото важно предложение е добавянето на думите „и чл. 6, т. 2, букви „а“ и „б““ в чл. 15, ал. 1 от Наредбата чрез § 10 от проекта. По този начин,

нормативно се осигурява някаква публичност (макар и много ограничена поради наличието на § 3) на инсталираните точки за безжичен достъп с малък обхват. Досега, според редакцията на чл. 15, ал. 1, **такава публичност имаше само** за инсталираните приемно-предавателни станции. Мотивите на КРС за това изменение са „Осигуряване на прозрачност за разположените точки с малък обхват. Към момента данните по чл. 6, т. 2, букви „а“ и „б“ са публични в регистъра и е обосновано да бъде допълнен нормативният акт.“

Още по време на общественото обсъждане преди приемането на тази Наредба, бях предложил да има публичност както за инсталираните приемно-предавателни станции, **така и за инсталираните точки за безжичен достъп с малък обхват и бях предложил да се добави текста „и по чл. 6, т. 2, букви „а“ и „б“** в тази разпоредба.

Това мое предложение, както и много други предложения за изменения в представения тогава проект на Наредба, могат да се видят на сайта:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7067&success=1#addcomment>

Пак на този сайт, на стр. 52-53 от приложената „Таблица-Справка за отразяване на предложенията и становищата“ е видно, че **МТС не приема моето предложение без да изложи каквато и да е обосновка за това**. Явно е, че след приемането на Наредбата и **КРС и МТС са разбрали своята грешка** и е осигурена публичност за разположените точки с малък обхват, а сега вкарват в Наредбата необходимото нормативно допълнение.

Автор: Илия Христозов (19.10.2024 20:00)

Предложение за отпадане на разпоредбите на § 2, т. 1 и т. 5 и § 3, т. 1 и т. 2 от проекта - 1 част

В това становище ще покажа каква е истинската цел на разпоредбите на § 2, т. 1 и т. 5 и § 3, т. 1 и т. 2 от проекта. Ще се убедим, че советите не са, това което са!

С разпоредбите на § 2, т. 1 и т. 5 от проекта се заличава информацията за „ височина над кота терен“ на приемно-предавателните станции от разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2, буква „б“ и се поставя тази информация като отделна буква „к“ на чл. 4, ал. 1, т. 2.

С разпоредбите на § 3, т. 1 и т. 2 от проекта се заличава информацията за „ височина над кота терен“ на точките за безжичен достъп с малък обхват от разпоредбата на чл. 6, т. 2, буква „б“ и се поставя тази информация като отделна буква „е“ на чл. 6, т. 2.

Мотивите на КРС за горните изменения са абсолютно еднакви (макар че в единия случай става въпрос за приемно-предавателните станции, а в другия за точките за безжичен достъп с малък обхват) и те са „Предложенията ... са **редакционни** и са **с цел отделяне на данните на приемно-предавателните станции, които могат да се променят от данните, които са постоянни** (напр. идентификационни данни на оператора на електронната съобщителна мрежа, **местоположение**, код на приемно-предавателната станция), **за вписана вече в Регистъра станция.**“

Това е още един ярък пример в този проект за неадекватни и неясни мотиви, който не носят никаква полезна информация, а дори пораждаат и допълнителни въпроси. В случая **тези мотиви са и подвеждащи, т.е. с цел да прикрият истинската цел на предложеното изменение.**

Първото, което прави впечатление в мотивите е, че според КРС тези предложения за изменения са „редакционни“, но както ще докажа по-долу, **те са много съществени** и ще имат голямо значение (ако се приемат) **за обезличаването на регистъра.**

Друго, което прави впечатление в мотивите е нелогичната и несериозна обосновка. Уж са отделили **само** „данните на приемно-предавателните станции, **които могат да се променят от данните, които са постоянни**“ и дори са изброили кои са постоянните данни, като изрично са посочили „местоположение“, а **отделят и „ височина над кота терен“, която си е неизменна постоянна характеристика на местоположението.** И децата вече знаят, че местоположението на един обект се определя с три координати – две в равнината и **една за височината.** Пределно е ясно, че **характеристиките „височина над кота терен“ са си абсолютно постоянни данни** „за вписана вече в Регистъра станция“ и **затова на пръв поглед** е напълно неясно **от какъв зор** се правят тези предложения за изменения.

Всичко обаче става пределно ясно и се разбира от какъв зор се прави всичко това, когато се анализира разпоредбата на **§ 10** от проекта, която е:

§ 10. В чл. 15, ал. 1 след думите „по чл. 4“ се поставя запетая и се добавя „ал. 1,“, а след думите „букви „а“ и „б“ се добавя „и чл. 6, т. 2, букви „а“ и „б““

и по този начин разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от Наредбата ще придобие вида:

„Чл. 15. (1) Данните по чл. 4, ал. 1, т. 2, букви „а“ и „б“ и чл. 6, т. 2, букви „а“ и „б“ са публични и свободно достъпни в съответните секции на регистъра.“

Това е една от важните (според мен) разпоредби в Наредбата, защото тя регламентира кои данни в регистъра са публични и достъпни за всеки желаещ да ги провери. Една от тези данни е **местоположението** на всяка приемно-предавателна станция и на всяка точка за безжичен достъп с малък обхват. Не е тайна, че желанието на гражданите за пълна прозрачност за инсталираните базови станции беше една от основните причини за нормативното създаване на този регистър.

Автор: Илия Христозов (18.10.2024 17:26)

Предложение за отпадане на § 7; § 8, т. 1 и т. 2; § 11 и § 13 от проекта – 5 част

Най-важното в случая с този регистър е, че цялата тази „служебна“ информация в регистъра се използва от КРС за осъществяване на нейните контролни функции по ЗЕС, а както доказах по-горе в другите становища, **всички разходи за тези дейности на КРС по ЗЕС се остойностяват и трябва да се възстановят (според ясните изисквания на ЗЕС)** със заплатените от предприятията еднократни административни такси (по чл. 17 от Наредбата и по чл. 9 от Тарифата) и от дължимата административна годишна такса за контрол (АГТК), която се заплаща от всички предприятия с оборот не по-малък от 100000 лева. И както ясно доказах по-горе, ако големите мобилни оператори и свързаните с тях предприятия се освободят от тези еднократни административни такси по чл. 17 от Наредбата (каквато е целта на предложените промени от КРС), **това автоматически означава, че ще се повиши дължимата АГТК от стотиците други предприятия в сектора на електронните съобщения, а това нито е справедливо, нито е обективно, нито е законосъобразно.**

Затова целта на КРС **не трябва** да е *„Намаляване на административните разходи на трите мобилни предприятия ... с 80%.“*, както е записано в Частичната предварителна оценка на въздействието на този проект, а **трябва да се осигури обективност, справедливост и равнопоставеност между всички предприятия в сектора на електронните съобщения, така че всяко от тях да заплаща еднократни административни такси според реалния обем на неговите заявления/уведомления, които се обработват от КРС.**

Не е правилно и не трябва КРС да обосновава своите предложения за изменения в Наредбата с аргумента, че преди за някои дейности преди не са се заплащали такси, а сега се заплащат. **Справедливостта, а и нормативната база изискват да се спазва в максимална степен принципът на разходоориентираност на административните такси и те да се заплащат от предприятието, което е поискало услугата, а не да се прехвърлят на другите предприятия.** Накратко казано, **било каквото било, време е вече всяко предприятие да си заплаща в пълен размер дължимите еднократни административни такси, за да има справедливост, обективност и равнопоставеност.**

Следователно крайната цел трябва да бъде да не се допуска ощетяване на стотиците предприятия от сектора на електронните съобщения за сметка на намаляването на дължимите по чл. 17 от Наредбата еднократни административни такси, които би трябвало да се заплащат от големите мобилни оператори или свързаните с тях предприятия.

Автор: Илия Христозов (18.10.2024 17:25)

Предложение за отпадане на § 7; § 8, т. 1 и т. 2; § 11 и § 13 от проекта – 4 част

а напротив, става пределно ясно, че **в регистъра трябва да се вписват всички приемно-предавателни станции**, които са в състава на **всички наземни мрежи**, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги. Освен това,

двукратното повторение на думите „**приемно-предавателни станции**“ в този дословно цитиран израз, допълнително усложнява усилията да се разбере какво наистина са искали да кажат авторите му и всъщност потвърждава мнението, че е налице словесен „миш-маш“.

Видно е, че основната идея, която се защитава с обосновката на КРС е, че преди приемането на Наредбата предприятията (**тук под предприятията се имат предвид големите мобилни оператори** и свързаните с тях предприятия) са предоставяли два пъти годишно актуални данни за пуснати в експлоатация базови станции и **за тази, така наречена „служебна“ информация, те не са заплащали такси**. В обосновката се прави опит с някаква неясна цел, да се представят тези данни като „**преди всичко софтуерни**“ данни (каквото и да означава това и кои тогава ще са хардуерните данни). А и думите „преди всичко“ внасят допълнителна неяснота, защото те означават, че данните не са напълно софтуерни и бъркотията става пълна.

Освен това, в обосновката се твърди, че тези данни „не попадат нито в разрешителния режим за строеж по Закона за устройството на територията (ЗУТ), нито в дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от същия закон“,

което не съвсем вярно, защото според чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ **изграждането на една приемно-предавателна станция е категоризирано като строеж от трета категория**, което означава, че всички нейни параметри ще са от значение, а и след нейното изграждане подлежи на проверка за спазване на здравните норми и изисквания, където мощността и честотата са от определящо значение.

По подобен начин стоят нещата и с дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ, защото и при тях може да се изменят честотата и мощността и също подлежат на проверка за спазване на здравните норми и изисквания.

Ясно е, че един регистър би трябвало да съдържа колкото може повече информация, за да бъде полезен за по-голям брой потребители. В този смисъл са били в миналото и дебатите в НС, в пленарната зала и в комисиите, когато са се дебатирали промените в чл. 151 от ЗУТ и чл. 33, ал. 6, 7 и 8 от ЗЕС. От тези дебати е видно, че депутатите са се обединили около становището, че КРС трябва да контролира и да носи отговорност за процеса на разполагане на приемно-предавателните станции, защото кметствата нямат необходимия капацитет за това. Още тогава се възлагат големи надежди от депутатите, че в регистъра, който ще се води от КРС **ще са налице всички данни** за излъчващите съоръжения **и ще има свободен достъп до този регистър**.

Наличието на всички данни в регистъра (включително и измерената моментна стойност на плътността на мощност на електромагнитното поле) е от важно значение, защото по този начин регистърът на КРС по чл. 33, ал. 6 от ЗЕС може да стане една подробна интерактивна карта, която да дава необходимата пълна информация на всички заинтересовани органи.

По този начин, регистърът на КРС ще може да се ползва от всички заинтересовани ведомства за снемане на необходимата им информация, включително и много

важната и полезна информация за сумарните стойности на плътността на мощност на електромагнитното поле, в случаите когато на малка площ са разположени множество излъчващи съоръжения. Няма друг начин това да се покаже, освен с интерактивна карта в резултат от данните в регистъра на КРС. По този начин и регистърът ще оправдае значителните финансови средства, вложени в неговото изграждане и поддържане.

Автор: Илия Христозов (18.10.2024 17:22)

Предложение за отпадане на § 7; § 8, т. 1 и т. 2; § 11 и § 13 от проекта – 3 част

„§ 13. За периода на промяна на функционалността на Регистъра по чл. 1, ал. 1, Комисията може да изиска от операторите на електронни съобщителни мрежи да подават данните по чл. 10 на електронен носител за период не повече от един месец след влизане в сила на тази наредба, **за което се дължат административни такси по чл. 17.“**

В горепредложения текст на § 13 се има предвид изменената редакция на чл. 17, така както е предложена по-горе в становището с наименование „Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия“.

Тук няма да излагам други мотиви за моите предложения в това становище, защото тези мотиви са подробно изложени и обосновани в другите ми становища по-горе.

Нека да анализираме и обосновката на КРС за необходимостта от предложените изменения в Наредбата. Тази обосновка е записана в „Частична предварителна оценка на въздействието“ и е във вида:

„Преди приемането на Наредбата предприятията имаха задължение, наложено в разрешенията за ползване на радиочестотен спектър, да предоставят два пъти годишно актуални данни за пуснати в експлоатация базови станции. Актуалните данни представляват технически параметри като например честота, широчина на използваната лента, мощности, антенна система и др., касаещи управлението и използването на радиочестотния спектър, което е от компетентността на КРС по Закона за електронните съобщения (ЗЕС) и представлява служебна информация. Тези данни са **преди всичко софтуерни и не попадат нито в разрешителния режим за строеж по Закона за устройството на територията (ЗУТ), нито в дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от същия закон. **За подаването на тази служебна информация не се заплащаха такси.****

След приемането на Наредбата това задължение отпадна от разрешенията и съгласно сега действащите й разпоредби, предприятията подават заявления както за вписване на приемно предавателни станции, които са в резултат на строителни дейности по разрешителен режим по ЗУТ и на дейностите, извършени при условията на чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ, така и за всяка една промяна на техническите параметри, касаещи служебната информация. **За подаването на заявление за промяна само на технически параметри, които не са свързани със строителни дейности, се заплащат дължимите по Наредбата такси.**

Съгласно промените в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС КРС поддържа регистър в който се вписват нови приемно- предавателни станции по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ приемно-предавателни станции, както и дейностите по поддръжка и дооборудване на съществуващи приемно – предавателни станции които попадат в чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ.

При подаването на двете заявления предприятията актуализират и техническите параметри на приемно-предавателните станции в случай на необходимост. С предложените промени в нормативния акт, в случаите на актуализиране на техническите параметри на приемно предавателните станции не се подава заявление, което води до намаляване на административната тежест.

Към настоящия момент не могат да бъдат разграничени промени в техническите параметри на приемно-предавателни станции, които са в резултат на строителни дейности по разрешителен режим, в резултат на дейности по „лекия“ режим по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ или в резултат на други дейности, които не попадат в нито един от двата режима, но които променят някои от параметрите (информация за служебни цели на КРС).“

Както посочих и по-горе, тази обосновка на КРС представлява един словесен „миш-маш“, който не носи никаква ясна информация и дори съдържа неверни твърдения, като например твърдението:

„Съгласно промените в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС КРС поддържа регистър в който се вписват нови приемно- предавателни станции по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ приемно-предавателни станции, както и...“.

Лесно може да се убедим, че в действащата разпоредба на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС няма и намек, че в регистъра се вписват

„нови приемно-предавателни станции по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ приемно-предавателни станции“,

Автор: Илия Христозов (18.10.2024 17:20)

Предложение за отпадане на § 7; § 8, т. 1 и т. 2; § 11 и § 13 от проекта – 2 част

Основната разпоредба в проекта, чрез която се толерират големите мобилни оператори и свързаните с тях предприятия, е разпоредбата на § 7 от проекта, с която се изменя напълно чл. 10 от Наредбата и с която значително ще се намалят дължимите еднократни административни такси от големите мобилни оператори и свързаните с тях предприятия, което (както доказах по-горе в другите становища) ще увеличи дължимата АГТК от останалите стотици по-малки предприятия.

В тази връзка предлагам да отпадне разпоредбата на § 7 от проекта. Освен това предлагам да отпаднат и разпоредбите на § 8, т. 1 и 2 и § 11 от проекта, защото те са пряко свързани с измененията на § 7 и не могат да съществуват самостоятелно.

Специално внимание и анализ изисква разпоредбата на **§ 13** от проекта, която е в ПЗР и е:

*„§ 13. При необходимост за **периода на актуализиране** на регистъра по чл. 1, ал. 1, Комисията може да изиска от операторите на електронни съобщителни мрежи да подават данните **по чл. 10, ал. 2** на електронен носител за период не повече от шест месеца.“*,

като изложените от КРС мотиви за необходимостта от тази разпоредба са:

*„Предложението за добавяне на преходната и заключителна разпоредба има за цел да продължат да се събират актуализирани технически данни в периода **докато тече процесът по промяна на функционалността** на Регистъра.“*

Първото, което прави впечатление, че **има голямо разминаване между мотивите и реално предложения текст** на разпоредбата, дори бих казал, че нямат много общо. В мотивите се говори за „периода **докато тече процесът по промяна на функционалността** на Регистъра“ и това означава **периода през който регистърът се ъпгрейдва** от фирмата, която го поддържа и той ще е недостъпен за вкарване на нови данни. Но и това няма никакъв смисъл, защото е логично този процес на ъпгрейд да е сравнително кратък, най-много няколко дни, **и не се връзва по никакъв начин с периода от шест месеца**, регламентиран в предложената разпоредба.

За разлика от мотивите, в разпоредбата се говори за „При необходимост за **периода на актуализиране** на регистъра“, но смисълът на понятието „за **периода на актуализиране** на регистъра“ означава на практика „винаги“, защото актуализация на регистъра ще се прави всяко вписване на нови данни и **това понятие няма нищо общо** с краткия период „**докато тече процесът по промяна на функционалността** на Регистъра“. А и каква ще е тази „необходимост“ и кой ще я определя, също не е ясно.

Необясним е и фактът, че докато в мотивите се говори, че „Предложението за добавяне на преходната и заключителна разпоредба има за цел да продължат да се събират **актуализирани технически данни...**“, т.е. да се събират данни **за всички вписани обекти в регистъра**, то в предложената разпоредба на § 13 става въпрос **само за „данните по чл. 10, ал. 2“**, т.е. **за данните, за които не се дължи такса. А за останалите данни, за които трябва да се дължи такса изобщо не е ясно как ще се вписват и защо няма нищо регламентирано за тях.** Следователно и в този случай е видно, че с направените предложения за изменения в Наредбата се цели **подробно и изрично да се регламентират само случаите**, когато **големите мобилни оператори няма да заплащат реално дължимите от тях** еднократни административни такси по тази Наредба.

Във връзка с гореизложените съображения и факти по § 13, **предлагам § 13 да отпадне от проекта.**

В случай, че **КРС реално обоснове необходимостта** от този параграф в краткия период „**докато тече процесът по промяна на функционалността** на Регистъра“, **предлагам друг вариант на § 13, примерно в следния вид:**

Автор: Илия Христозов (18.10.2024 17:16)

Предложение за отпадане на § 7; § 8, т. 1 и т. 2; § 11 и § 13 от проекта – 1 част

Предлагам да отпаднат разпоредбите на § 7; § 8, т. 1 и 2; § 11 и § 13 от проекта

Мотиви: Както съм посочил по-горе, **крайната цел на всички мои разсъждения и предложения е, да се осигури в най-голяма степен разходоориентираност на всички дължими административни такси от всяко предприятие** в сектора на електронните съобщения, т.е. образно казано – **което предприятие създава повече работа (разходи) на КРС, да заплаща съответно по-голям размер на административните такси**, защото това всъщност е смисълът на принципа на разходоориентираност на административните такси. **Факт е**, че основната част от дейностите на администрацията на КРС е предизвикана и е заета с разрешаване на казуси, свързани само с няколко десетки предприятия, **като основните „причинители“ от тях са по-малко от десет**. Повечето от останалите стотици на брой предприятия най-често ангажират КРС само с подаването на ежегодната информация за дейността им.

По този законосъобразен начин (чрез правилното прилагане на правилните разпоредби в Правилата и Наредбата) ще се осигури справедливото, точно и законосъобразно разпределение на финансовата тежест между всички предприятия в сектора на електронните съобщения, при нормативно строго определен и ясно лимитиран общ размер на дължимите административни такси (АГТК + ЕТАУТ + АТНАР = ОАР). Този справедлив и законосъобразен начин се опитвам да обясня и обоснова вече няколко години в различни свои становища, но явно неразбирането и/или нежеланието са преобладаващи и прилагането му на практика непрекъснато се отлага във времето.

По-горе, в другите становища, доказах с елементарни изчисления и факти, че дори и при **справедливото и законосъобразно разпределение на финансовата тежест**, дължимите административни такси на трите големи мобилни оператора нарастват **незначително** (с няколко процента), докато дължимата АГТК от **останалите стотици по-малки предприятия намаляват със значителен размер** (в проценти), което значително ще подобри тяхното финансово състояние. **Затова е неразбираемо несъгласието на големите мобилни оператори по тези въпроси**, както и **нежеланието на КРС и МТС да създадат адекватна нормативна уредба за решаването им**.

Дори и при настоящия **проект за изменение на Наредбата, КРС е формулирала като своя основна цел** намаляване на административните разходи на **трите мобилни предприятия**.

Тази цел **е ясно формулирана от КРС в раздел „2. Цели“** от Частичната предварителна оценка на въздействието на този проект, **по следния недвусмислен начин:**

„Цел 1. Намаляване на административната тежест за предприятията

Подцел 1.1. **Намаляване на административните разходи на трите мобилни предприятия** за подаване на актуална информация при софтуерна промяна на техническите параметри на приемно предавателни станции, които не са в резултат на строителни дейности по разрешителен режим или в резултат на дейности по „лекия“ режим по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ с **80%.**“

Следователно целта на така предложените изменения в Наредбата е да се намалят еднократните административни такси, които се заплащат от големите мобилни оператора и свързаните с тях предприятия, но това означава, че ще се увеличи финансовата тежест върху останалите стотици предприятия от сектора на електронните съобщения. Този факт съм го доказал подробно и с конкретни изчисления по-горе в становището „Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия“. След това, в становището „Общи разсъждения и факти относно толерирането на големите мобилни оператори“ съм посочил, че „Лесно може да се докаже, че **колкото повече нараства общия размер на еднократните административни такси, които заплащат по Наредбата трите големи мобилни оператора и свързаните с тях предприятия, толкова повече ще намаляват процентите на АГТК.**“.

С цел недопускане на горепосочените слабости и недостатъци на проекта и с цел осигуряване в най-голяма степен разходоориентираност на всички дължими административни такси от всяко предприятие в сектора на електронните съобщения, необходимо е да отпаднат някои от разпоредбите в този проект.

Автор: Илия Христов (15.10.2024 19:53)

Предложение за отпадане на разпоредбите на § 4, т. 1 и § 5 от проекта - част 3

Видно, че законодателят е предвидил законова процедура със съответните ясни нормативни изисквания за регистрацията на **всички „излъчващи съоръжения, които са част от електронна съобщителна мрежа“, което на практика включва и точките за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО),** защото и те са излъчващи съоръжения, **а са и базови станции по смисъла на съображения 7 и 8 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1070.**

Освен това, в чл. 10 от Наредба № 9 е предвидена аналогична процедура и „при промяна в данните и обстоятелствата, вписани в регистъра“ и следователно тази процедура ще се изпълнява както при „инсталиране на приемно-предавателни станции“, така и при дейностите по „**дооборудване, подмяна или допълване чрез монтаж или демонтаж на елементи от приемно-предавателни станции**“.

Следователно напълно логично и целесъобразно е, в регистъра по Наредбата да са вписани всички приемно-предавателни станции, които са вписани и в регистъра по Наредба № 9 и те трябва да са вписани с всички техни характеристики и параметри, които се изискват в Наредбата.

В този смисъл са били и в миналото дебатите в НС, в пленарната зала и в комисиите, когато са се дебатирали промените в чл. 151 от ЗУТ и чл. 33, ал. 6, 7 и 8. От тези

дебати е видно, че депутатите са се обединили около становището, че КРС трябва да контролира и да носи отговорност за процеса на разполагане на приемно-предавателните станции, защото кметствата нямат необходимия капацитет за това. Още тогава се възлагат големи надежди от депутатите, че в регистъра, който ще се води от КРС **ще са налице всички данни** за излъчващите съоръжения **и да има свободен достъп до този регистър**.

Наличието на всички данни в регистъра (включително и измерената моментна стойност на плътността на мощност на електромагнитното поле) е от важно значение, защото по този начин регистърът на КРС по чл. 33, ал. 6 от ЗЕС може да стане една подробна интерактивна карта, която да дава необходимата пълна информация на всички заинтересовани органи.

По този начин, регистърът на КРС ще може да се ползва от всички заинтересовани ведомства за снемане на необходимата им информация, включително и много важната и полезна информация за сумарните стойности на плътността на мощност на електромагнитното поле, в случаите когато на малка площ са разположени множество излъчващи съоръжения. Няма друг начин това да се покаже, освен с интерактивна карта в резултат от данните в регистъра на КРС. По този начин и регистърът ще оправдае значителните финансови средства, вложени в неговото изграждане и поддържане.

Във връзка с гореизложеното, **предлагам да отпадне разпоредбата на § 4, т. 1 от проекта**, понеже е необоснована и пряко противоречи на разпоредбите на чл. 33, ал. 6, 7 и 8 от ЗЕС. Освен това, с тази разпоредба се осигурява значително съкращаване на броя на подадените заявления за регистрация на приемно-предавателни станции, с което ще се намали размерът на постъпилите административни такси от големите мобилни оператори, което (както доказах по-горе) ще увеличи дължимата такса за контрол от стотиците други предприятия в сектора на електронните съобщения.

Във връзка с отпадането на **разпоредбата на § 4, т. 1, предлагам да отпадне и разпоредбата на § 5 от проекта, която е пряко свързана с разпоредбата на § 4, т. 1 и е излишна, защото разпоредбата на чл. 8, ал. 2 от Наредбата (която се изменя с § 5) си е пределно ясна и в досегашния си вид.**

Автор: Илия Христозов (15.10.2024 19:52)

Предложение за отпадане на разпоредбите на § 4, т. 1 и § 5 от проекта - част 2

На практика, промени се нормативният акт (ЗЕС), за да бъде той в съответствие с подзаконовия нормативен акт (Наредбата). Вероятно и сега отново се върви по същата **отгьпкана, но незаконосъобразна** пътека.

В мотивите към проекта изменението в § 4, т. 1 е обосновано с мотива: „*Предложението в чл. 7, ал. 1 за добавяне на текста „по чл. 137, ал. 1, т. 3, буква "з" от Закона за устройство на територията,*“ е с оглед прецизиране и постигане на съответствие с конкретната разпоредба от ЗУТ, касаеща приемно-предавателните

станции.“

Тук първо възниква въпроса, защо е толкова важно да се постигне съответствие с разпоредбите на ЗУТ, а не със съответните разпоредби в ЗЕС, в които си има и препратки към ЗУТ.

Затова нека да видим какво се регламентира в чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ:

„Чл. 137. (1) В зависимост от характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация строежите се категоризират, както следва:

3. трета категория:

*з) **приемно-предавателни станции** и останалата физическа инфраструктура за разполагане на електронни съобщителни мрежи от магистрален тип на национално ниво или извън урбанизирани територии;“*

Моето тълкуване за обхвата на тази разпоредба е, че тя **се отнася за всички приемно-предавателни станции**, а поясненията „от магистрален тип на национално ниво или извън урбанизирани територии;“ се отнасят **само** за израза „останалата физическа инфраструктура за разполагане на електронни съобщителни мрежи“. Но ако тази разпоредба се отнася за всички **приемно-предавателни станции, то тогава това вмъкване на израза „по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ“** е на практика излишно, защото не носи някаква нова информация.

За да има някакъв смисъл **вмъкването на израза „по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ“**, то това би трябвало да означава, че се приема друго тълкуване на тази разпоредба и това друго тълкуване е, че разпоредбата се отнася до „**приемно-предавателни станции ... извън урбанизирани територии**“, но в този случай значително ще се намали броя на вписаните в регистъра **приемно-предавателни станции, защото тези, които са „извън урбанизирани територии“** са много малък брой от всичките.

Освен това, изразът в чл. 7, ал. 1 от Наредбата „Заявление за регистрация на приемно-предавателна станция...се подава в 14-дневен срок след извършено **уведомление** по реда на чл. 36 от Закона за здравето“ много ясно ни насочва към хипотезите на чл. 36 от **Закона за здравето** и **“Наредба № 9 от 21.03.2005 г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани от регионалните здравни инспекции” (Наредба № 9)**.

От разпоредбите в тези нормативни актове е видно, че в уведомлението по чл. 36, ал. 1 от Закона за здравето (ЗЗ), което се попълва по образец, е налице изразът:

„Моля посоченият обект с обществено предназначение да бъде вписан в регистъра по чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето.“,

т.е. това уведомление на практика е **заявка за регистрация** и тази регистрация ще бъде извършена **само** ако след задължителната проверка от РЗИ **се установи, „че**

са спазени здравните изисквания и са налице документите по чл. 2, ал. 2“ от Наредба № 9.”

Ясно е, че законодателят е предвидил съвсем реална формална процедура за регистрация на обектите с обществено предназначение, а в §1, т. 9, буква „ф“ от ДР на ЗЗ е налице легалната дефиниция, че обекти с обществено предназначение са и

“обекти с излъчващи съоръжения, които са част от електронна съобщителна мрежа, като: базови и радиорелейни станции, радио- и телевизионни предаватели и ретранслатори, радиолокаторни и навигационни станции и други.”

Същото определение е налице и с код „46“ в Приложение 1 „Обекти с обществено предназначение, контролирани от РЗИ“ на Наредба № 9.

Автор: Илия Христозов (15.10.2024 19:49)

Предложение за отпадане на разпоредбите на § 4, т. 1 и § 5 от проекта - част 1

Предлагам разпоредбите на § 4, т. 1 и § 5 да отпаднат от проекта

Мотиви: Характерен пример за неадекватна разпоредба в проекта е разпоредбата на **§ 4, т. 1**, с която разпоредбата на чл. 7, ал. 1 от Наредбата се изменя от:

„Чл. 7. (1) Заявление за регистрация на приемно-предавателна станция на наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги, се подава в 14-дневен срок след извършено уведомление по реда на чл. 36 от Закона за здравето.“

на

*„Чл. 7. (1) Заявление за регистрация на приемно-предавателна станция **по чл. 137, ал. 1, т. 3, буква "з" от Закона за устройство на територията** на наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги, се подава в 14-дневен срок след извършено уведомление по реда на чл. 36 от Закона за здравето.“*

Това предложение за изменение пряко противоречи на разпоредбите на чл. 33, ал. 6, 7 и 8 от ЗЕС, които са:

*„(6) Комисията създава и поддържа **регистър на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги**, и извършените дейности по [чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията](#), както и на уведомления за разположените точки за безжичен достъп с малък обхват. обстоятелствата, които се вписват, условията и редът за създаването, поддържането и ползването на регистъра, както и дължимите административни такси, включително за издаване на документи по [чл. 151, ал. 4, т. 4 от Закона за устройство на територията](#), се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на комисията.*

(7) Операторът на електронната съобщителна мрежа по ал. 6 е длъжен да подаде заявление за регистрация на приемно-предавателната станция пред

Комисията в 14-дневен срок след подаването на уведомление пред органите на държавния здравен контрол в съответствие със [Закона за здравето](#) и подзаконовите актове по неговото прилагане. Заявление за регистрация на дейност по [чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията](#) се подава в 14-дневен срок след регистрацията по [чл. 151, ал. 8 от Закона за устройство на територията](#). Уведомления за вписване в регистъра по ал. 6 на точки за безжичен достъп с малък обхват се подават в 14-дневен срок от тяхното разполагане.

(8) Комисията уведомява служебно кметовете на съответните общини и районните здравни инспекции за регистрацията на приемно-предавателна станция по ал. 7.“

Ясно е видно, че в чл. 33, ал. 6, 7 и 8 от ЗЕС няма и намек, че в регистъра се вписват само „**приемно- предавателни станции по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ**“, а напротив, става пределно ясно, че **в регистъра трябва да се вписват всички приемно-предавателни станции** на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги. Също така, от тези разпоредби става ясно, че **заявления за регистрация се подават за всички приемно-предавателни станции, а не само за „приемно- предавателни станции по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ**“.

Видно е, че предложеното изменение с § 4, т. 1 пряко противоречи на изискванията в ЗЕС и следователно се създават предпоставки да се повтори предишната ситуация, допусната от МТС и КРС, когато първо се прие подзаконовия нормативен акт (Наредбата) в несъответствие с действащите тогава разпоредби на чл. 33, ал. 6, 7 и 8 от ЗЕС. След приемането на Наредбата обаче, **разпоредбите на чл. 33, ал. 6, 7 и 8 бяха незаконосъобразно изменени със ЗИД на ЗЕС (обн. ДВ бр. 58 от 2023 г.) със съдействието на МТС, без предложенията за измененията да се подлагат на обществено обсъждане и без да бъде предварително информирана КРС за това и да се получи нейното съгласие.** Целта на това изменение на тези разпоредби от ЗЕС беше за да са те в съответствие с вече приетата Наредба.

Автор: Илия Христозов (12.10.2024 17:33)

Допълнителни изчисления и аргументи към по-горно становище - 4 част

Важно е да се отбележи, че горепосочените стойности на АТНАР са напълно възможно стойности, като се има предвид, че в близко бъдеще ще се инсталират и ще се променят параметрите/данните на десетки и стотици хиляди броя **точки за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО) и хиляди **приемно-предавателните станции.****

Както вече доказах с конкретни примери и изчисления по-горе в становището „Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия“, дори и значителното нарастване на размера на платените такси АТНАР от големите мобилни оператори, се отразява незначително на общия размер на платените от тях административни такси (АГТК + АТНАР), но имаме значително намаляване на размера на дължимата АГТК от останалите

предприятия.

Например (както се доказва), при увеличение на АТНАР от нула лева (както е сега) на 3000000 лева, увеличението на **общия размер на платените от големите мобилни оператора административни такси (АГТК + АТНАР) ще е само 7,4 %**, което си едно незначително увеличение. Но размерът на дължимата АГТК от останалите предприятия ще има приблизително **41,7 % намаление**, което си е почти двойно.

При увеличение на АТНАР от нула лева (както е сега) на 1000000 лева, увеличението на **общия размер на платените от големите мобилни оператора административни такси (АГТК + АТНАР) ще е само 2,5 %**. Но размерът на дължимата АГТК от останалите предприятия ще има приблизително **13,9 % намаление**.

Ясно е видно от горепосочените елементарни изчисления и факти, че дори и при **справедливото и законосъобразно разпределение на финансовата тежест**, дължимите административни такси на трите големи мобилни оператора нарастват **незначително** (в проценти), докато дължимата АГТК от **останалите стотици по-малки предприятия намаляват със значителен размер** (в проценти), което значително ще подобри тяхното финансово състояние. **Затова е неразбираемо несъгласието на големите мобилни оператори по тези въпроси**, както и **нежеланието на КРС и МТС да създадат адекватна нормативна уредба за решаването им**.

По този законосъобразен начин (чрез правилното прилагане на правилните разпоредби в Правилата и Наредбата) ще се осигури справедливото, точно и законосъобразно разпределение на финансовата тежест между всички предприятия в сектора на електронните съобщения, при нормативно строго определен и ясно лимитиран общ размер на дължимите административни такси (АГТК + ЕТАУТ + АТНАР = ОАР). Този справедлив и законосъобразен начин се опитвам да обясня и обоснова вече няколко години в различни свои становища и особени мнения в КРС, но явно неразбирането и/или нежеланието са преобладаващи и прилагането му на практика непрекъснато се отлага във времето.

Крайната цел на всички мои разсъждения и предложения е наистина да се осигури в най-голяма степен разходоориентираност на всички дължими административни такси от всяко предприятие в сектора на електронните съобщения, т.е. образно казано – **което предприятие създава повече работа (разходи) на КРС, да заплаща съответно по-голям размер на административните такси**, защото това всъщност е смисълът на принципа на разходоориентираност на административните такси. **Факт е**, че основната част от дейностите на администрацията на КРС е предизвикана и е заета с разрешаване на казуси, свързани само с няколко десетки предприятия, **като основните „причинители“ от тях са по-малко от десет**. Повечето от останалите стотици на брой предприятия най-често ангажират КРС само с подаването на ежегодната информация за дейността им.

Допълнителни изчисления и аргументи към по-горно становище - 3 част

От законовите норми в ЗЕС става пределно ясно, че замисълът, който е вложил законодателят в тях е, че всяка календарна година трябва да се определя такъв размер на АГТК, който да осигурява **равенство/съответствие**, от едната страна, **на извършените административни разходи** от КРС за дейностите по ЗЕС през **предходната** календарна година и от другата страна, **на общия сбор на платените през предходната календарна година** еднократни такси за административни услуги **плюс АГТК, която трябва да платят предприятията през настоящата календарна година (която се изчислява на базата техните приходи (ясно дефинирани в чл. 141, ал. 1 от ЗЕС) през предходната календарна година).**

Ще обоснова чрез разпоредбите на ЗЕС защо това трябва да е по този начин.

Размерът на административната годишна такса за контрол (АГТК) е определен в закона (ЗЕС) в чл. 141, ал. 1 и е *„до 1,2 на сто от годишните брутни приходи от предоставянето на електронни съобщителни мрежи и/или услуги...“*. Видно е, че законодателят не е определил конкретен размер, а е указал само максималната му граница. Следователно **тази законова норма не се нарушава**, дори не се и приближава до максималната позволена стойност. Но в чл. 139, ал. 1 от ЗЕС:

*„Чл. 139. (1) **Размерът на административните такси, дължими от лицата, осъществяващи електронни съобщения в изпълнение на изискванията на този закон, съответстват на административните разходи на комисията, необходими за международно координиране и сътрудничество, хармонизация и стандартизация, анализ и контрол на пазара, изготвяне и прилагане на подзаконови нормативни актове и издаване на административни актове и контрол по изпълнението им.**“*

законодателят **ясно е посочил какъв трябва да е общият размер на административните такси** (АГТК плюс еднократните такси за административни услуги според чл. 139, ал. 2) и този размер трябва да съответства на **„на административните разходи на комисията, необходими за...“**. Следователно е пределно ясно, че трябва да е приключила финансовата година и едва тогава може да се изчислят колко са били **административните такси**, дължими от предприятията и колко са били **„административните разходи на комисията, необходими за международно координиране и сътрудничество, хармонизация и стандартизация, анализ и контрол на пазара, изготвяне и прилагане на подзаконови нормативни актове и издаване на административни актове и контрол по изпълнението им“** (които на практика са всички дейности по ЗЕС) и съответно да се направи сравнение спрямо тях.

А в чл. 53, ал. 1 от ЗЕС:

„Чл. 53. (1) В случай на разлика между общата сума на събраните административни такси и административните разходи на комисията, комисията предлага на Министерския съвет изменение на тарифата по чл. 147 относно размера на административната такса за контрол.“

ясно е посочено какво се прави при констатирана разлика между „събраните административни такси и административните разходи на комисията“, а именно да се предложи на МС да измени тарифата по чл. 147, ал. 1 с новия размер на АГТК, който разбира се, трябва предварително да се определи.

Тук затварям отворената скоба и се връщаме на изчисленията.

По-горе доказах, че при **АТНАР = 0 лв., АГТК = 0,265 %**.

Съответно, по същата формула:

при АТНАР = 500000 лв., **АГТК = 0,246 %**;

при АТНАР = 1000000 лв., **АГТК = 0,228 %**;

при АТНАР = 3000000 лв., **АГТК = 0,154 %**.

Ясно е видно, че при увеличаване на **общия размер на платените еднократните административни такси**, които се заплащат по Наредбата от трите големи мобилни оператора и свързаните с тях предприятия, **толкова повече ще намалява размерът на АГТК в проценти и следователно ще намалява в абсолютна стойност размерът на дължимата АГТК от стотиците други предприятия в сектора на електронните съобщения.**

Лесно може да се изчисли, че при АТНАР = 1750000 лв., **АГТК = 0,2 %**, т.е. при тази стойност на АТНАР, размерът на **АГТК ще остане на досегашната си стойност, а при АТНАР > 1750000 лв., АГТК ще започне да пада и под нея.**

Автор: Илия Христов (12.10.2024 17:29)

Допълнителни изчисления и аргументи към по-горно становище - 2 част

ОАР е общият размер на административните разходи на КРС през предходната календарна година, необходими за осигуряването на дейностите по ЗЕС и който за календарната 2023 г. е определен от КРС съгласно изискванията на чл. 7 от Правилата в размер на **7187902,74 лв.**;

ЕТАУТ е общият размер на събраните през предходната година еднократни такси за административни услуги, на основание чл. 9 от „Тарифа за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения“ (Тарифата) и който за календарната 2023 г. е в размер на **21314,50 лв.**;

АТНАР е общият размер на събраните през предходната година административни такси, на основание **чл. 17** от „Наредба за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на Регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват“ (**Наредбата**), която всъщност се изменя и допълва с този проект и който размер за календарната 2023 г. е **0 лв.**, а и ако се приложат измененията в Наредбата, **така както са предложени в този проект, АТНАР ще бъде**

приблизително нула и в бъдеще;

ОГПЗП е общата сума от годишните брутни приходи по смисъла на чл. 141, ал. 1 от ЗЕС, на всички задължени предприятия за предходната календарна година, която се определя по реда на чл. 12, ал. 1 от Правилата и тази сума за 2023 г. е определена от КРС в размер на **2690410322,55 лв.**;

КК е коригиращ коефициент, отразяващ влиянието на разпоредбите на чл. 147, ал. 5 от ЗЕС и чл. 5, ал. 2 и 3 от „Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС“ (Тарифата). Този коефициент е изчислен от КРС по реда, определен в чл. 12, ал. 3, т. 5 от Правилата, в размер на **1,005**.

Следователно, като използваме горепосочената формула и стойностите, определени от КРС, ще можем да видим как се изменя АГТК при различни стойности на АТНАР, **които биха били заплащани от големите мобилни оператора и свързаните с тях предприятия, ако Наредбата не ги толерираше и те си заплащаха всяко заявление/уведомление, което подават за вписване в регистъра.**

Например, при **АТНАР = 0 лв., АГТК = 0,265 %**, така както е изчислено от КРС в нейния анализ, който в момента е представен на обществено обсъждане, тук:

<https://crc.bg/bg/statii/2657/krs-otkri-procedura-po-obshtestveni-konsultacii-na-analiz-po-chl-53-al-2-ot-zakona-za-elektronnite-saobshteniq-zes-na-neobhodimostta-ot-prerazglejdane-na-tarifata-za-taksite-koito-se-sabirat-ot-krs-po-zes>

Тук ще отворя една скоба и опровергая твърденията на някои предприятия от сектора на електронните съобщения, че КРС необосновано вдига размера на АГТК, който дълги години (над 10) е бил постоянен и равен на 0,2 на сто (0,2 %).

Много важно е да се обърне внимание и ще го обоснова по-долу, че в случая **няма повишаване на размера на административната годишна такса за контрол (АГТК), а таксата се привежда към законосъобразния ѝ размер, който трябва да заплащат предприятията според изискванията на ЗЕС.** Факт е, че много години **предприятията са заплащали по-ниски такси от законоустановения им размер, защото отговорното ведомство (КРС) не е изпълнявало законовите изисквания на чл. 53, ал. 1 от ЗЕС, във връзка с чл. 139, ал. 1 от ЗЕС. По този начин приходът в държавния бюджет е бил намален с милиони левове.**

Затова **не е верен изводът**, който се прави от мобилните предприятия, **че ще се увеличи административната тежест върху предприятията**, защото едва сега се правят първите плахи стъпки за определяне на реалния законоустановен размер на АГТК, който досега е бил значително по-нисък.

Автор: Илия Христов (12.10.2024 17:28)

Допълнителни изчисления и аргументи към по-горно становище - 1 част

Ще представя някои допълнителни изчисления и аргументи към становището „Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия“

В ДВ, бр. 84/2024 г. бяха обнародвани поредните спорни изменения на „Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС“ (Тарифата). Фактът, че измененията са спорни, а някои дори незаконосъобразни, съм отразил и обосновал в моите становища в етапа на общественото обсъждане, които могат да се видят, за **КРС**, тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8347&success=1#addcomment>

и за **МТС**, тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8349>

Една от промените е увеличаването на размера на административната годишна такса за контрол (АГТК) от 0,2 на сто на 0,291 на сто, **което увеличение се отлага напълно незаконосъобразно чак за 2026 г.** Същевременно, в момента тече процедура за намаляване на размера на тази такса в размер на 0,265 на сто, така както е предложено в годишния анализ на КРС, който е предложен за обществено обсъждане. Аз имам някои възражения относно начина на определяне на размера на АГТК от КРС, но това не е тема на това становище.

По-горе, в становищата с наименование „Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия“ и „Общи разсъждения и факти относно толерирането на големите мобилни оператори“ ясно доказвам, че **всяко намаляване** на еднократните административни такси, които се заплащат от големите мобилни оператора по тази Наредба води **до автоматическо увеличаване на административна годишна такса за контрол (АГТК), която се заплаща и от всички останали предприятия** в сектора на електронните съобщения.

Освен това от Частичната предварителна оценка на въздействието на този проект, която е изготвена от КРС, е видна **целта на този проект** за изменение на Наредбата, **която е ясно формулирана от КРС в раздел „2. Цели“ по следния недвусмислен начин:**

„Цел 1. Намаляване на административната тежест за предприятията

*Подцел 1.1. Намаляване на административните разходи **на трите мобилни предприятия** за подаване на актуална информация при софтуерна промяна на техническите параметри на приемно предавателни станции, които не са в резултат на строителни дейности по разрешителен режим или в резултат на дейности по „лекия“ режим по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ с **80%.**“*

Следователно целта на така предложените изменения в Наредбата е да се намалят еднократните административни такси, които се заплащат от големите мобилни оператора и свързаните с тях предприятия, но това означава, че ще се увеличи финансовата тежест върху останалите стотици предприятия от сектора на електронните съобщения. Този факт съм го доказал подробно и с конкретни изчисления по-горе в становището „Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия“. След това, в становището „Общи разсъждения и факти относно толерирането на големите

мобилни оператори“ съм посочил, че „Лесно може да се докаже, че **колкото повече нараства общия размер на еднократните административни такси**, които заплащат по Наредбата трите големи мобилни оператора и свързаните с тях предприятия, **толкова повече ще намаляват процентите на АГТК.**“. Сега със съответните изчисления ще докажа и този факт.

Като използвам означенията и формулите, така както са регламентирани във „*Вътрешни правила за определяне размера на административната годишна такса за контрол по чл. 141 от Закона за електронните съобщения*“ (**Правилата**), които са приети от КРС след обществено обсъждане и са достъпни на страницата на КРС, тук:

<https://crc.bg/bg/rubriki/130/regulatorni-politiki-principi-pravila>

размерът на **АГТК (в проценти)** се определя по **формулата**:

АГТК = 100 × (ОАР - ЕТАУТ - АТНАР) / (ОГПЗП*КК), където

Автор: Илия Христов (11.10.2024 19:54)

Общи разсъждения и факти относно толерирането на големите мобилни оператори - 5 част

Какво прави впечатление в това изказване? Първо, **не е вярно, че няма възражения от предприятията**. Ако се разгледа изготвената от МТС и КРС „Справка за отразяване на предложенията и становищата“ ще се види, че **възражения има и то доста**. Но не това е най-важното, защото нормално е да има възражения – никой не обича да му се вдигат дължимите такси. Важното в случая е, че размерът на тази такса (АГТК) е определен от КРС съгласно изискванията на ЗЕС и въз основа на факти и обстоятелства, които са се случили в предходна година (**аз имам някои възражения относно начина на определяне на размера на АГТК от КРС**, но това не е тема на това становище). Следователно този размер е законосъобразен и затова не е от голямо значение дали предприятията са съгласни с него. **Важното и интересното в случая е, че със заключителните разпоредби в ПМС-то се отлага прилагането на новия размер чак за 2026 г., от което държавния бюджет ще загуби милиони лева**. Според мен, **това трябваше да каже министър Стоянова на своите колеги**, за да знаят те точно какво гласуват, но тази истина им беше спестена.

Вероятно всички предприятия в сектора на електронните съобщения са доволни от това отлагане за 2026 г., **но това доволство е измамно**, защото както доказах по-горе в становището „Трябва ли таксите на големите мобилни оператори да се заплащат от другите предприятия“, размерът на таксата която заплащат стотиците предприятия (освен трите големи и свързаните с тях предприятия) зависи основно от общия размер на еднократните административни такси, които заплащат по Наредбата трите големи мобилни оператора и свързаните с тях предприятия. Лесно може да се докаже, че **колкото повече нараства общия размер на еднократните административни такси**, които заплащат по Наредбата трите големи мобилни оператора и свързаните с тях предприятия, **толкова повече ще намаляват процентите на АГТК**.

С това ще затворя наистина голямата скоба, която отворих и ще се върнем на проблемите, свързани с така представения проект за изменение на Наредбата. По-долу ще посоча конкретните примери в представения проект, от които е видно, че се намалява финансовата тежест върху големите мобилни оператори, което както вече доказах, се отразява върху повишаване на размера на дължимата АГТК от останалите стотици предприятия в сектора на електронните съобщения. **Като допълнителен резултат от това е значителното намаляване на броя на регистрираните обекти в регистъра, което го обезсмисля като регистър и обезсмисля значителния финансов ресурс, изразходен за неговото създаване и поддържане.**

Автор: Илия Христозов (11.10.2024 19:52)

Общи разсъждения и факти относно толерирането на големите мобилни оператори - 4 част

Особено важно за това е Решение № 9 от 20 юни 1996 г. по к.д. № 9/96 г., в което категорично се заявява: „Република България е правова държава и се управлява според Конституцията и законите на страната, пред които всички граждани са равни - чл.4, ал.1 и чл.6, ал.2, изр.1 от Конституцията. Проява на конституционните принципи за правова държава и законност в областта на данъчното право е правилото за неретроактивност на данъчната норма. Конституционният съд не е чужд на разбирането, че данъчният закон действа занапред, от влизането му в сила насетне. Нормите, с които се въвеждат данъчни задължения или данъчни утежнения, трябва да бъдат създадени преди времето, за което те се отнасят. Гражданите трябва да знаят предварително, преди настъпването на финансовата година данъците и техния размер, които те ще плащат.“.

Мобилните предприятия и КРС правилно са посочили общото правило, че „Задълженията за данъци и такси следва да са установени отнапред“, но явно не са отчели, че и това правило е спазено, защото законодателят е посочил ясно, че задължението за дължимите административни такси трябва да съответства на административните разходи на комисията, т.е. размерът на задължението (таксата) е принципно точно определен, а в законът е определен само максималният размер на тази такса (1,2 на сто, който размер дори не е близко до сегашната стойност), за да се премахне възможността за произволно повишаване на размера на таксата и да са защитени предприятията. Не трябва да се забравя и че има голяма принципна разлика за причините за дължимите данъци и за дължимите такси. Таксите, за разлика от данъците, се дължат за някаква извършена услуга (контролът е вид такава услуга) и следователно размерът на разходите за някои услуги, които не са еднократни, а са извършвани в някакъв период от време, може да бъде точно определен само след приключване на съответния период, а в конкретния случай този период е приключил в края на предходната календарна година и следователно таксата е дължима до 15 юли на настоящата година.

Следователно няма никакво нарушение на ЗЕС или други закони, а всичко си е законосъобразно и е съгласно разпоредбите на ЗЕС. Спазена е и разпоредбата на чл. 60, ал. 1 от Конституцията:

„Чл. 60. (1) Гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон, съобразно техните доходи и имущество.“,

защото е изпълнено изискването размерът на таксата да е установена със закон (до 1,2 на сто от годишните приходи, съгласно чл. 141, ал. 1 от ЗЕС) и това изискване не е нарушено с новия размер на таксата, който е значително по-малък от максимално разрешения по закон). За да се изпълни обаче изискването, че таксата да е според доходите/приходите е ясно, е трябва да е изминала календарната година, за която се отнася таксата и тогава да се определи нейният размер, каквото е всъщност и моето становище.“

По този начин съм изложил по-горе и трите гледни точки (на КРС и МТС, на мобилните предприятия и моята) и всеки може да си направи извода – кой крив, кой прав.

Много показателно е и как е представен в МС проектът на ПМС за измененията в Тарифата. Това може да се види от изказването на министъра на транспорта и съобщенията г-жа Красимира Стоянова, с което тя представя проекта на ПМС на заседанието на МС на 27.09.2024 г., както е снето от стенограмата:

„КРАСИМИРА СТОЯНОВА: Благодаря, господин министър-председател.

Уважаеми колеги, две съществени изменения предвижда проектът на постановление, които касаят Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения.

Първото е уточнение, което предвижда, че вече таксата за временно ползване на радиочестотен спектър в определения в действащата разпоредба размер се отнася, както за експериментално използване, така и за краткосрочни събития. Целта е да бъдат стимулирани краткосрочни проекти в сферата на електронните съобщения.

Второто, по-интересно изменение, предполагаме, е увеличаването на размера на годишната такса за контрол, която събира Комисията за регулиране на съобщенията от предприятията, осъществяващи електронни съобщения. Увеличението е от 0,2% на 0,291%. **Този размер е съгласуван предварително с всички предприятия, които извършват електронни съобщения. Сред тях попадат и т.нар. мобилни оператори и няма възражения.**“

Автор: Илия Христозов (11.10.2024 19:49)

Общи разсъждения и факти относно толерирането на големите мобилни оператори -
3 част

и за МТС, тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8349>

Както и при настоящия случай с този проект за промени в Наредбата, така и в случая с промените в Тарифата, изложените мотиви са неадекватни във вида „*Прецизиране на текстовете*“, а за някои важни изменения дори липсват мотиви. Пример за липса на мотиви е **незаконосъобразното и необосновано отлагане на прилагането на новия размер на административната годишна такса за контрол (АГТК) чак за 2026 г.**, което ще ошети държавния бюджет с милиони левове, които ще се прибавят към загубените милиони в резултат на тригодишното забавяне на въвеждането на ясните законови изисквания в ЗЕС за определяне на реален размер на АГТК. Това отлагане за 2026 г. е регламентирано в § 9 на Заключителната разпоредба (ЗР) на ПМС № 335 от 1.10.2024 г., с което се правят измененията в Тарифата. В проекта на това ПМС, който беше представен на обществено обсъждане на сайта strategy.bg, тази ЗР беше във вида:

„§ 9. (1) Постановлението влиза в сила 3-дни след обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на § 3, който влиза в сила от 1 януари 2025 г.

(2) Дължимата административна годишна такса за контрол за 2024 г. по чл. 5, ал. 2 от Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения е в размер на 0,2 на сто.“

Както е видно, тези разпоредби са неясни и противоречиви (което съм обосновал в моето становище), но все пак допускат възможността новия размер на таксата (посочен в § 3 от проекта на ПМС) да се приложи още следващата година (2025). Но след общественото обсъждане, **в резултат на конкретно предложение на едно от мобилните предприятия**, тази ЗР беше и изменена в окончателния си вид:

„§ 9. (1) Постановлението влиза в сила 3-дни след обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на § 3, който влиза в сила от 1 януари 2025 г., и се прилага за административната годишна такса за контрол, считано от 2025 г.

(2) Дължимата административна годишна такса за контрол за 2024 г. по чл. 5, ал. 2 от Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения, която се заплаща до 15 юли 2025 г., е в размер на 0,2 на сто.“

Ясно е видно, че в този си вид разпоредбата категорично отлага прилагането на новия размер на АГТК чак за 2026 г., което (както посочих по-горе) ще ошети държавния бюджет с милиони левове.

Интересно е, че МТС и КРС използват като свой аргумент Решение № 9/1996 на КС, с което да обосноват приемането на ЗР в горепоказания вид и да отхвърлят моето предложение, новият размер на АГТК да се прилага още през следващата година (2025). Техният аргумент, който е изложен на страница 67 в изготвената от МТС и КРС „Справка за отразяване на предложенията и становищата“ е във вида:

„В подкрепа на горното е и Решение № 9 от 9 юли 1996 г. на Конституционния съд, обн. ДВ, бр. 58 от 1996 г., в което е посочено, че гражданите следва да заплащат такси, установени със закон, като следва да бъдат определени, преди времето за което се отнасят.“

В случая **МТС и КРС цитират решението на КС, както дяволът цитира Евангелието**. Един внимателен анализ на Решение № 9/1996 разкрива, че с него КС обявява за противоконституционна законова разпоредба, която е **свързана само с конкретен данък (данък сгради), а не е за такси** и ясно е посочена разликата между данък и такса. **Всъщност, в моето становище за Тарифата, аз точно с Решение № 9/1996 на КС аргументирах моята гледна точка** със следната обосновка:

„По-горе посочих, че някои предприятия дори цитират решения на Конституционния съд в защита на своята обосновка, но цитираните решения на КС не са релевантни с този казус. Тук ще обоснова защо тези решения на КС нямат връзка със заплащането на АГТК. Ще цитирам едно от становищата на мобилно предприятие (което се подкрепя и от експертите и от мнозинството в КРС), което бе представено по време на обществената консултация:

„Предвид изложеното, считаме че без всякакво съмнение промяната в размера на годишната такса трябва да се отнася за календарната година следваща публикуване на изменението. Задълженията за данъци и такси следва да са установени отнапред. Такава е категоричната практика на Конституционния съд на Република България, която трябва да бъде взета предвид в настоящия случай.

Автор: Илия Христов (11.10.2024 19:47)

Общи разсъждения и факти относно толерирането на големите мобилни оператори - 2 част

Лесно може да се убедим, че действащата разпоредба на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС е:

*„(б) Комисията създава и поддържа регистър на **приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги**, и извършените дейности по [чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията](#), както и на уведомления за разположените точки за безжичен достъп с малък обхват. Обстоятелствата, които се вписват, условията и редът за създаването, поддържането и ползването на регистъра, както и дължимите административни такси, включително за издаване на документи по [чл. 151, ал. 4, т. 4 от Закона за устройство на територията](#), се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на комисията.“*

и в нея няма и намек, че в регистъра се вписват „нови приемно-предавателни станции по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ“ (които реално са много малка част от всичките), а напротив, става пределно ясно, че **в регистъра трябва да се вписват всички приемно-предавателни станции**, които са в състава на **всички наземни мрежи**, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги.

Фактът, че обосновката на КРС в *Частичната предварителна оценка на въздействието* е неясна, се потвърждава и от **администрацията на Министерския съвет, която в своето становище по проекта** (което също е приложено тук) е изразила мнението, че:

*„I. Относно раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване“: **Дефинираният проблем е много общ, което затруднява разбирането за същността му.** Предлагаме представянето на проблема да започне с ясното му дефиниране и да продължи с предоставяне на по-подробна информация относно естеството на проблема, ...“*

Видно е, че въпреки положените усилия от КРС, яснотата на обосновката не е постигната в необходимата степен, а продължава да е налице „миш-маш“-а на различни понятия и обстоятелства от различни сфери на областта на електронните съобщения, които нямат много общо помежду си.

Единственото нещо, което напълно ясно и точно е формулирано от КРС, е целта на цялото мероприятие с предложените промени в Наредбата. Тази цел е ясно посочена от КРС в раздел „2. Цели“ на *Частичната предварителна оценка на въздействието* и тя е:

„Цел 1. Намаляване на административната тежест за предприятията

*Подцел 1.1. **Намаляване на административните разходи на трите мобилни предприятия** за подаване на актуална информация при софтуерна промяна на техническите параметри на приемно предавателни станции, които не са в резултат на строителни дейности по разрешителен режим или в резултат на дейности по „лекия“ режим по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ с **80%.**“*

Следователно, ефектът от така предложените промени в Наредбата ще бъде значителното намаляване на платените еднократни административни такси от трите големи мобилни оператора и ползата ще бъде за тях.

Но както подробно съм обосновал и доказал по-горе в **становището с наименование „Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия“**, всяко намаляване на платените еднократни административни такси от **трите големи мобилни оператора се отразява на повишаване на абсолютния размер на платената административна годишна такса за контрол (АГТК) от стотиците други предприятия в сектора на електронните съобщения.**

Тук ще отворя една голяма скоба и ще анализирам друг аналогичен случай с промени в нормативната уредба, които имат за резултат не само намаляване на платените такси от големите мобилни оператора, но и намаляване на приходите в държавния бюджет с милиони лева годишно.

В ДВ, бр. 84/2024 г. бяха обнародвани поредните спорни изменения на „**Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС**“ (Тарифата). Фактът, че измененията са спорни, а някои дори незаконосъобразни, съм отразил и обосновал в моите становища в етапа на общественото обсъждане, които могат да се видят, за **КРС**, тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8347&success=1#addcomment>

Автор: Илия Христозов (11.10.2024 19:43)

Общи разсъждения и факти относно толерирането на големите мобилни оператори -
1 част

С предложените промени в Наредбата се толерират големите мобилни оператори чрез намаляване на дължимите от тях административни такси, които се прехвърлят за заплащане на останалите предприятия в сектора на електронните съобщения.

За да докажа горното твърдение, първо ще цитирам дословно обосновката на КРС за необходимостта от промени в Наредбата. Тази обосновка е част от *Частична предварителна оценка на въздействието* (изготвена от КРС), която е приложена и тук, но макар че е малко дълга, ще я цитирам за улеснение:

„Частична предварителна оценка на въздействието

Проблем 1: *Необходимост да бъдат разграничени видовете промени в данните, които се подават от предприятията в Регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват.*

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Разграничаване и дефиниране на промените в техническите параметри на приемно предавателни станции, които са в резултат на строителни дейности по разрешителен режим, в резултат на дейности, които попадат в чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройството на териториите (ЗУТ) или в резултат на други дейности, които не попадат в нито един от двата режима, както и да се изясни коя информация е за служебни цели на КРС, като в резултат се изменят някои разпоредби в Наредбата.

Преди приемането на Наредбата предприятията имаха задължение, наложено в разрешенията за ползване на радиочестотен спектър, да предоставят два пъти годишно актуални данни за пуснати в експлоатация базови станции. Актуалните данни представляват технически параметри като например честота, широчина на използваната лента, мощности, антенна система и др., касаещи управлението и използването на радиочестотния спектър, което е от компетентността на КРС по

Закона за електронните съобщения (ЗЕС) и представлява служебна информация. Тези данни са преди всичко софтуерни и не попадат нито в разрешителния режим за строеж по Закона за устройството на територията (ЗУТ), нито в дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от същия закон. За подаването на тази служебна информация не се заплаща такси.

След приемането на Наредбата това задължение отпадна от разрешенията и съгласно сега действащите й разпоредби, предприятията подават заявления както за вписване на приемно предавателни станции, които са в резултат на строителни дейности по разрешителен режим по ЗУТ и на дейностите, извършени при условията на чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ, така и за всяка една промяна на техническите параметри, касаещи служебната информация. За подаването на заявление за промяна само на технически параметри, които не са свързани със строителни дейности, се заплащат дължимите по Наредбата такси.

Съгласно промените в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС КРС поддържа регистър в който се вписват нови приемно- предавателни станции по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ приемно-предавателни станции, както и дейностите по поддръжка и дооборудване на съществуващи приемно – предавателни станции които попадат в чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ.

При подаването на двете заявления предприятията актуализират и техническите параметри на приемно-предавателните станции в случай на необходимост. С предложените промени в нормативния акт, в случаите на актуализиране на техническите параметри на приемно предавателните станции не се подава заявление, което води до намаляване на административната тежест.

Към настоящия момент не могат да бъдат разграничени промени в техническите параметри на приемно-предавателни станции, които са в резултат на строителни дейности по разрешителен режим, в резултат на дейности по „лекия“ режим по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ или в резултат на други дейности, които не попадат в нито един от двата режима, но които променят някои от параметрите (информация за служебни цели на КРС).“

Ясно е видно, че горната обосновка на КРС представлява един словесен „миш-маш“, който не носи никаква ясна информация и **дори съдържа откровени неистини, като например твърдението**

„Съгласно промените в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС КРС поддържа регистър в който се вписват нови приемно- предавателни станции по смисъла на чл. 137, ал. 1, т. 3, буква „з“ от ЗУТ ...“.

Автор: Илия Христозов (11.10.2024 17:57)

Могат ли МТС и КРС да си признават допуснатите грешки? - 4 част

Съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2019/784, изменено с Решение 2020/590/ЕС, **обхват 26 GHz има строго определени граници и те са в рамките на радиочестотната лента 24,25-27,5 GHz.** Следователно, внимателният анализ на разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 3.2, т. 3.3 и т. 5 от таблицата разкрива, че **радиочестотната лента от 24 GHz до 24,25 GHz е пропусната** в тези разпоредби и за нейното ползване няма определена такса, което е нормативна празнота и води до липсата на приходи от такси от тази лента, **защото е пропуснато да се регламентират тези такси в Тарифата.** А **радиочестотната лента от 27 GHz до 27,5 GHz се дублира, както в т. 3.3, така и в т. 5** с две различни такси (**различни и по размер и по начин на определяне**), което води до неяснота и необходимост от тълкуване, когато тази радиочестотна лента се ползва от електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида „точка към точка“.

и съответно предлагам два варианта за отстраняване на допуснатата нормативна празнота (техническа грешка).

Отговорът на КРС и МТС, с който те обосновават **неприемането** на моите аргументи и предложения и който е изложен в „Справка за отразяване на предложенията и становищата“ е следният:

„Не е допусната нормативна празнота нито техническа грешка при изменението на Тарифата през 2023 г.

Конкретните радиочестотни ленти от съответните обхвати (700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2600 MHz, 3600 MHz, 10 GHz, 24 GHz, 26 GHz 27 GHz, 35 GHz и т.н.) са определени в правилата за използване на радиочестотния спектър за електронни съобщителни мрежи, приети на основание на чл. 66а, ал. 3 от Закона за електронните съобщения и не е необходимо да бъдат определяни излишно и в Тарифата. Освен това някои честотни обхвати се използват съвместно от различни по вид мрежи (спътникови, неподвижни и др.) и не е целесъобразно в Тарифата да се посочват конкретните честотни ленти.

*Към настоящия момент обхват 26 GHz **или** радиочестотна лента **24,25-27,5 GHz** в България може да се използва както за мобилни, така и за неподвижни мрежи.“*

От техния отговор е видно, че **той няма нещо общо с поставения от мен проблем за разрешаване.** Те самите потвърждават, че обхват **26 GHz** е в радиочестотна лента **24,25-27,5 GHz** и следователно си е неопровержим факт моето твърдение, че **„радиочестотната лента от 24 GHz до 24,25 GHz е пропусната** в тези разпоредби и за нейното ползване няма определена такса, което е нормативна празнота и води до липсата на приходи от такси от тази лента, **защото е пропуснато да се регламентират тези такси в Тарифата.** А **радиочестотната лента от 27 GHz до 27,5 GHz се дублира, както в т. 3.3, така и в т. 5** с две различни такси (**различни и по размер и по начин на определяне**)“.

Следователно, колкото и да твърдят КРС и МТС, че:

„Не е допусната нормативна празнота нито техническа грешка при изменението на Тарифата през 2023 г.“

изложените факти си остават неопровергани и наистина е неразбираемо за мен това поведение на КРС и МТС, с което те упорито отказват да си признаят допуснатите грешки.

Надявам се, че при настоящата, а и при всички бъдещи обществени консултации, КРС и МТС реално и правдиво да се преценяват целесъобразността на всяко направено предложение, за да има наистина максимално полезен ефект от тези процедури.

Автор: Илия Христов (11.10.2024 17:56)

Могат ли МТС и КРС да си признават допуснатите грешки? - 3 част

и за МТС тук:

<https://www.mtc.government.bg/bg/category/167/proekt-na-postanovlenie-na-ministerskiya-svet-za-priemane-na-izmenenie-i-doplnenie-na-naredba-za-sdrzhaniето-usloviyata-i-reda-za-vodene-poddrzhane-i-polzване-na-registra-na-priемно-predavatelните-stancii-na-nazемni-mrezhi-deynostite-po-chl>

където **и КРС и МТС са публикували своите имейл адреси** за получаване на становищата по проекта (МТС са дали дори два адреса).

Щеше да е смешно, ако не беше тъжно! А можеше просто да си признаят грешката и всичко да си върви по правилния начин. **Нали уж за това са обществените обсъждания, да се намери най-правилния начин за решаването на конкретен казус и реално и правдиво да се прецени целесъобразността на всяко направено предложение.**

Ще посоча и друг ярък пример за непризнаване на допусната грешка от МТС и КРС. Той е свързан с моето становище с наименование „За допусната нормативна празнота в Тарифата и за изменение на чл. 7, ал. 1, т. 3.2, т. 3.3 и т. 5“, което също може да се види тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8347&success=1#addcomment>

или тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8349>

В това становище посочвам, че:

„В резултат на измененията в Тарифата, на основание ДВ, бр. 30 от 2023 г., разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 3.2 и 3.3 от таблицата се измениха, а т. 5 си остана в предишния вид, както следва:

Чл. 7. (1) (Изм. бр. 30 от 2023 г.) За ползване на радиочестотен спектър чрез електронни съобщителни мрежи се събира годишна такса според заеманата честотна лента, както следва:

№ по ред	Вид мрежа	Такса за 1 MHz (в лв.)
	(Изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) Електронни съобщителни мрежи от 3. неподвижната радиослужба от вида „точка към точка“ – за 1 км, за честота:	
3.2.	(изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) от 10 GHz до 24 GHz	1,80
3.3.	(изм. – ДВ, бр. 30 от 2023 г.) от 27 GHz до 35 GHz	1,50
5.	(Нова – ДВ, бр. 70 от 2018 г., в сила от 24.08.2018 г., изм., бр. 30 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Електронни съобщителни мрежи в обхват 26 GHz	425

Автор: Илия Христозов (11.10.2024 17:53)

Могат ли МТС и КРС да си признават допуснатите грешки? - 2 част

Доколкото Тарифата е акт на Министерския съвет и вносител се явява министърът на транспорта и съобщенията, **за МТС възниква задължение да проведе също процедура по този нормативен акт.**

С оглед процесуална икономия и максимално удобство за всички заинтересовани страни, КРС и МТС провеждат законовите процедури по обществено обсъждане паралелно и подготвят обща таблица по отношение на постъпилите предложения и бележки.

Предвид всичко изложено и двете процедури на обществено обсъждане отговорят на нормативните изисквания и не е налице нито нелогичност, нито незаконосъобразност.

Добрата координация прави възможно да бъдат обсъдени всички постъпили предложения, независимо в кое от двете ведомства. Публикуването на повече от едно съобщения напълно съответства на целта на закона, заложена в обществените консултации, а именно – публичност, участие на обществеността и прозрачност на работата на администрацията. Потенциалните заинтересовани лица разполагат с повече възможности да узнаят за проекта и изразят становище, а това няма как да бъде квалифицирано като незаконосъобразност.

Не можем да се съгласим с тезата, че администрацията следва да има дискреция по въпроса дали промените са обществено значими за гражданите. Законодателят е извършил тази преценка по отношение на всички нормативни актове – те по дефиниция са обществено значими и по проектите следва винаги да се провеждат консултации.“

Няма да се спирам сега на слабостите и пропуските в гореизложеното мнение/обосновка на КРС и МТС, защото както ще се види по-долу **тези ведомства сами не са убедени, че са прави.**

На пръв поглед, с тази обосновка КРС и МТС разбиват на „пух и прах“ моите аргументи и показват, че са напълно убедени в своята правота.

Но това е само на пръв поглед!

Какво виждаме при втория поглед?

Казусът с настоящия проект за изменение на Наредбата е абсолютно идентичен с проекта за изменение на Тарифата. И двата акта според изискванията на ЗЕС (чл. 33, ал. 6 и чл. 147, ал. 1 от ЗЕС), се изготвят от КРС и се предлагат от КРС за приемане от Министерския съвет, но реалният вносител в МС е МТС, защото такъв е установеният ред в държавната администрация според Устройствения правилник на МС и на неговата администрация.

Но какво виждаме сега тук на сайта strategy.bg. В момента тук на сайта strategy.bg **има само една публикация** за обществено обсъждане на Проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата и тази публикация по различни белези може да се предположи, **че е от КРС**. Явно е, че въпреки твърдите уверения на КРС и МТС, че е напълно правилно и законосъобразно да има две отделни обществени обсъждания на един и същ нормативен акт на сайта strategy.bg, **те са разбрали своята грешка и сега тихомълком я поправят.**

Забавното в случая е, че тук в публикацията липсва информация на кой имейл адрес да се изпращат становищата за общественото обсъждане, а такава информация е имало на предишните публикации на КРС и МТС на сайта strategy.bg. Явно целта на двете ведомства е, с тази публикация да се оправдае всяко ведомство за себе си, че е провело общественото обсъждане.

А иначе, на своите официални сайтове и двете ведомства са публикували същия проект за обществено обсъждане, за КРС тук:

<https://crc.bg/bg/statii/2656/krs-otkri-procedura-za-obshtestveno-obsajdane-na-proekt-na-postanovlenie-na-ministerskiq-savet-za-izmenenie-i-dopalnenie-na-naredbata-za-sadarjanieto-usloviqta-i-reda-za-vodene-poddarjane-i-polzvane-na-registara-na-priemno-predavatelnite-stancii-na-nazemni-mreji-deynostite-po-chl-151-al-1-t-16-ot-zakona-za-ustroystvo-na-teritoriqa-i-na-ovedomleniqta-za-razpolojeni-tochki-za-bezjichen-dostap-s-malak-obhvat>

Автор: Илия Христозов (11.10.2024 17:50)

Могат ли МТС и КРС да си признават допуснатите грешки? - 1 част

По време на общественото обсъждане на „Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС“, КРС и МТС бяха публикували едновременно проекта (**един и същ без някаква разлика**) за обсъждане:

за **КРС**, тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8347&success=1#addcomment>

и за **МТС**, тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8349>

И двете ведомства изискваха становищата за общественото обсъждане **да се изпращат на техните си имейл адреси**, но и двете ведомства имаха текст в своите обяви, че:

*„всички заинтересовани страни могат да подадат **до Министерството на транспорта и съобщенията и КРС** своите предложения и бележки по проекта“.*

Тогава, в своето становище с наименование „*Кое обществено обсъждане е легитимно?*“ обърнах внимание на КРС и МТС, че **едновременното публикуване за обществено обсъждане от две различни ведомства на един и същ проект на нормативен акт е нелогично, а освен това е и незаконосъобразно**, защото в нормативните документи ясно е регламентирано, кой трябва да подлага на обществено обсъждане съответен нормативен акт. Следователно въпросът е, кое от двете обществени обсъждания е легитимно? Моето становище със съответните аргументи и предложения може да се види на горепосочените интернет адреси и затова няма да го излагам тук.

В отговор на моето становище, **МТС и КРС изложиха своето единно мнение, че не приемат моите предложения и аргументи** и обосноваха това мнение в приложената „Справка за отразяване на предложенията и становищата“.

Тяхното мнение беше във вида:

„Съгласно чл. 53, ал. 2 и ал. 3 от ЗЕС, КРС ежегодно следва да извърши анализ на необходимостта от преразглеждане на тарифата по чл. 147 и да проведе обществени консултации по реда на чл. 37.

Комисията, в зависимост от резултатите от анализа, може да предложи на Министерския съвет да приеме изменение или допълнение на тарифата по чл. 147.

Съгласно чл. 147 от ЗЕС, размерът на таксите, сроковете и начинът на плащането им се определят с тарифа за таксите, които се събират от комисията, **приета от Министерския съвет по предложение на комисията.**

Предвид горното, считаме, че на основание чл. 53, ал. 2 от ЗЕС, КРС правилно и в съответствие със законното изискване, е провела обществени консултации относно проекта на Анализ по чл. 53, ал. 2 от Закона за електронните съобщения. Разпоредбата на чл. 53, ал. 2 от ЗЕС предвижда, че анализът относно необходимостта от преразглеждане на тарифата подлежи на обществена консултация. В тази връзка обществените консултации са законово предвидени и е спазен правно регламентираният ред.

Обществената консултация цели създаване на условия за насърчаване на инвестициите, развитие на технологиите и създаване на конкурентна среда, като крайната цел е потреблението – осигуряване предоставянето на съвременни и качествени електронни съобщителни услуги.

КРС е спазила предвидения в чл. 37, ал. 2 от ЗЕС, ред.

Конкретната процедура за обществени консултации е стартирала с публикуване на съобщение за предстоящите обществени консултации на [страницата](#) на комисията в интернет, като е предоставен срок от 30 дни, в който могат да се представят писмени становища.

Предвид факта, че Тарифата е подзаконов нормативен акт, който се изготвя по предложение на КРС, считаме, че за Комисията е относим чл. 36 от ЗЕС и в тази връзка следва да бъде спазена регламентираната процедура. Не считаме, че твърденията за това че КРС не следва да прилага тази процедура са правно обосновани.

От друга страна, съгласно разпоредбите на чл. 18 от ЗЕС, министърът на транспорта и съобщенията преди издаване или внасяне в Министерския съвет на подзаконовите актове, предвидени в този закон, публикува съобщение за изготвения проект, текста на проекта, мотивите и предварителната оценка на въздействието на страницата на Министерството на транспорта и съобщенията (МТС) в интернет и на **Портала за обществени консултации**. Законът описва подробно срока и начина на провеждане на общественото обсъждане.

Автор: Илия Христозов (03.10.2024 21:53)

За отпадане на § 2, т. 3 от проекта - 2 част

Освен това, според ЗЕС КРС отговаря за гарантиране на **ефикасното** използване и **ефективното** управление на радиочестотния спектър. За да се разбере по-добре, какво означава това, нека да видим какъв е смисълът на думите ефективност и ефикасност.

Ефективността в най-общия смисъл показва отношението на постигнатия резултат спрямо поставената цел. Ефективността е свързана с целесъобразността на действията. Чрез нея се дава отговор на въпроса, дали се вършат „правилните“ неща. Тя не отчита разходите (енергия, материали, финансови средства), а само постигането на целта. Колкото степента на постигане на една цел е по-висока, толкова по-ефективни са действията и мероприятията.

А **ефикасността** е постигането на максимални резултати от използваните ресурси (отчитат се и разходите).

Ефективност означава да се вършат правилните неща, докато **ефикасност** е да се правят нещата по правилния начин.

Ефективен означава да постига ефект – да постигне целта, за която е предназначен.

Ефикасен означава да постигне ефекта на оптимална цена.

Често се дава следният пример - един автомобил, който ви закарва до точка В (целта, до която искате да стигнете) е ефективен. Той ще бъде и ефикасен, ако стигнете навреме и цената на горивото и поддръжката на автомобила е по възможностите ви.

От гореизложеното е видно, че типа на оборудването, включително на антенните съоръжения, **има значение, особено за ефикасното използване на радиочестотния спектър.**

Затова, **предлагам разпоредбата на § 2, т. 3 да отпадне от проекта и разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2, буква „з“ от Наредбата да остане непроменена.**

По този начин ще се парират положените усилия да се намали драстично наличната информация в регистъра. Тези усилия личат, както от това предложение за изменение на Наредбата, така и от редица други предложения в проекта, за които ще стане дума по-долу.

Автор: Илия Христозов (03.10.2024 21:52)

За отпадане на § 2, т. 3 от проекта - 1 част

С разпоредбата на § 2, т. 3 от проекта се отменя разпоредбата на **чл. 4, ал. 1, т. 2, буква „з“** от Наредбата, която регламентира, че регистърът трябва да съдържа информацията за **„тип оборудване, включително на антенните съоръжения“** на приемно-предавателните станции.

Посоченият мотив за тази отмяна е *„В процеса на работа беше установено, че информацията за типа оборудване по член 4, ал. 1, т. 2, буква „з“, предоставяна в Регистъра, не е необходима за изпълнение на дейностите, свързани с ефективно използване на радиочестотния спектър по ЗЕС.“*

Това е още един пример за обтекаем и неясен мотив, който не носи никаква полезна информация, а дори поражда и допълнителни въпроси. Например, кой (експертите на КРС ли, мобилните предприятия ли или някой друг) и в процеса на коя работа е стигнал до този извод и след какъв анализ?

Аз не споделям мнението, че *„информацията за типа оборудване по член 4, ал. 1, т. 2, буква „з“, предоставяна в Регистъра, не е необходима за изпълнение на дейностите, свързани с ефективно използване на радиочестотния спектър по ЗЕС.“* и по-долу ще посоча аргументи за това.

Дори да се приеме, че авторите на това предложение са направили подробен анализ (който е добре да се представи) и наистина са стигнали до категоричното становище, че информацията за типа оборудване не е необходима за дейностите, свързани с **ефективно** използване на радиочестотния спектър, то **не трябва да се забравя, че има и редица други дейности на КРС, включително и с ефикасното използване на радиочестотния спектър**, които явно не са обхванати от „анализа“ и в някои от тези дейности информацията за типа оборудване може да е полезна и необходима.

Освен това не трябва да се забравя, че този регистър ще се използва и от други държавни ведомства, **включително и от сферата на националната сигурност**, за които тази информация може да бъде от значение.

Не трябва да се забравя и че по принцип регистрите се създават с цел да съдържат в себе си **възможно най-много информация** и характеристики за регистрираните в тях обекти, което ще позволява да се правят максимално точни анализи и изводи от заинтересуваните организации. Следователно, да се премахва някаква информация от регистъра (в случая за „тип оборудване, включително на антенните съоръжения“), затова че някой си решил, че на КРС не ѝ трябва тази информация, е нелепо и лишено от смисъл.

Аз не споделям мнението, че на КРС не ѝ трябва тази информация, защото според разпоредбата на чл. 32, ал. 1, т. 2 от ЗЕС:

„Чл. 32. (1) Комисията има следните правомощия, свързани с управлението на радиочестотния спектър за граждански нужди, позициите на геостационарната орбита със съответния радиочестотен спектър и радиочестотния спектър, използван от негеостационарна спътникова система:

2. определя условия за използване на радиочестотния спектър, включително **конкретните технически параметри** за работа на електронните съобщителни мрежи и съоръженията, свързани с тях;“

а това е пряко свързано с типа на оборудването, включително на антенните съоръжения.

Автор: Илия Христов (02.10.2024 18:29)

Още едно неадекватно предложение в § 12 с неадекватен и неясен мотив - 2 част

Нека да видим как ще се отрази на работата на администрацията на КРС така предложената промяна, ако тя се осъществи. Сега е ясно и просто - заедно с искането за услугата се извършва и заплащането и е лесно веднага да се провери дали заплатената такса отговаря на заявената услуга. Това е важно, защото може например теоретически с едно заявление да се подадат за регистрация няколко приемно-предавателни станции, което аз не считам за правилно, но има някои мнения, че това ще облекчи мобилните оператори.

Ако се приеме изменението, то след подаване на заявлението ще има един период до момента на заплащане на таксата, в който не може да започне процеса по регистрация и проверката на документите, защото не е извършено плащането. Понеже приемането на плащането и контрола и проверките по регистрацията се извършва от различни структури на КРС ще се наложи комуникация между структурите, което ще затрудни работата им. А когато се получи плащането трябва да се правят проверки дали размерът му отговаря на заявената услуга и следователно има предпоставки за грешки. Следователно това силно ще се затрудни работата на администрацията на КРС.

Освен това, така предложената промяна влиза в противоречие с разпоредбите на чл. 7, ал. 2 и чл. 8, ал. 2 от Наредбата, които изискват с подаване на заявленията да се попълва и информацията за платената такса.

Затова, с цел недопускане на горепосочените слабости и недостатъци, **предлагам разпоредбата на § 12 да отпадне от проекта и разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от Наредбата да остане непроменена.**

Предлагам едно изменение на чл. 18, ал. 2 от Наредбата. Факт е, че административните такси по тази наредба ще се заплащат от големите мобилни оператори и техните свързани предприятия, понеже са предимно тяхна собственост приемно-предавателните станции и ТБДМО. Ясно е, че тези предприятия нямат практика да плащат такси на гише в брой, а и щом данните за заявленията се подават по електронен път, логично е и таксите да се заплащат така. По този начин ще се облекчи и работата на администрацията на КРС. Затова може без никакво притеснение да отпадат думите „на гише в административно звено за обслужване в брой“ в разпоредбата на чл. 18, ал. 2.

В тази връзка предлагам § 12 от проекта да се измени така:

„§ 12. В чл. 18, ал. 2 се заличават думите „на гише в административно звено за обслужване в брой“ и запетайката след тях.“

Автор: Илия Христозов (02.10.2024 18:28)

Още едно неадекватно предложение в § 12 с неадекватен и неясен мотив - 1 част

С разпоредбата на § 12 от проекта разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от Наредбата се изменя от:

*„Чл. 18. (1) Дължимите такси се заплащат от операторите **при** заявяване на съответната услуга за вписване в регистъра.“*

на:

*„Чл. 18. (1) Дължимите такси се заплащат от операторите **в 7 дневен срок от** заявяване на съответната услуга за вписване в регистъра.“*

и мотивът отново е **„Предложението е с цел прецизиране на текста“**.

Това е още един пример за обтекаем и неясен мотив, който не носи никаква полезна информация, а дори поражда и допълнителни въпроси. **Какво му се прецизира на текста? В този случай текстът дори става по-неясен и непрецизен**, защото при сегашната редакция на разпоредбата на чл. 18, ал. 1 е абсолютно ясен и точно определен момента на заплащане на таксата **и той е точно при заявяване на услугата**, а при предлаганата редакция срокът за заплащане се разтяга (неясно защо) в период от 7 дни **след заявяване на услугата**.

Общозвестно е, че общоприетата практика от административните органи е административните такси за извършването на еднократните административни услуги да се заплащат при самото заявяване на услугата и затова е неясно, а и не е обосновано от КРС защо се отклонява от тази практика, която всъщност се е прилагала и от самата КРС досега. В разпоредбата на чл. 11, ал. 3 от *„Тарифа за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения“* (Тарифата) ясно е регламентирано, че:

*„(3) Таксите по [чл. 9](#) се заплащат при **предявяване на искането**.“*

а в чл. 9 на Тарифата са посочени възмездните еднократни административни услуги, които се извършват от КРС. **Следователно липсва разумно обяснение и основание за промяна на практиката на КРС в тази област.**

Всички предприятия от сектора на електронните съобщения имат установена практика да заплащат административните такси по чл. 9 от Тарифата при предявяване на искането за административната услуга и не намирам логичен мотив да се променя тази практика само за големите мобилни оператори и техните свързани предприятия (понеже те ще са основните платци по тази Наредба).

На практика, няма и нормативно основание в Наредбата да се регламентират срокове за заплащане на таксите по чл. 17 от Наредбата, защото в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС ясно е регламентирано какъв може да е обхватът на тази наредба:

*„Обстоятелствата, които се вписват, условията и редът за създаването, поддържането и ползването на регистъра, **както и дължимите административни такси**, включително за издаване на документи по [чл. 151, ал. 4, т. 4 от Закона за устройство на територията](#), се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на комисията.“*

и ясно е видно, че в тази разпоредба не се споменават сроковете за заплащане на таксите.

За сравнение, в чл. 147, ал. 1 от ЗЕС, който регламентира какъв да е обхвата на Тарифата ясно е записано, че:

*„Чл. 147. (1) Размерът на таксите по тази глава, **сроковете** и начинът на плащането им се определят с [тарифа](#) за таксите, които се събират от комисията, приета от Министерския съвет по предложение на комисията.“*

т.е. сроковете се определят в Тарифата и е нормално и логично тези срокове да са еднакви за сродните плащания.

Тук ще отворя една скоба и ще обърна внимание, **че е логично и целесъобразно всички плащания към КРС да бъдат регламентирани в един нормативен документ и това да е Тарифата**, а не да се разхвърлят по различните подзаконови актове. Най-добре би било **в Наредбата да има само една препратка, че дължимите административни такси по Наредбата са регламентирани в чл. 9 на Тарифата**. Такова предложение имах още при създаването на Наредбата, а и при обсъждането на разпоредбата на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС, но то не беше прието.

Автор: Илия Христов (01.10.2024 21:10)

Кое е по-важно за КРС - непълнотите или нередовностите в документите и защо?
Отговор засега няма!

В този проект има редица неадекватни предложения за изменения и допълнения, но още по-неадекватни и неразбираеми са посочените мотиви за тях. **Красноречив пример за такива предложения** са разпоредбите на § 8, т. 3 и 4 и § 9 от проекта, с които се предлага да се замени думата „непълнотите“ с „нередовностите“ и съответно думата „непълноти“ с „нередовности“ в чл. 11 и чл. 12 от Наредбата.

Посоченият мотив в тези случаи е *„Предложението е с цел прецизиране на текста“*. Това е един пример за обтекаем и неясен мотив, който не носи никаква полезна информация, а дори поражда и допълнителни въпроси. Какво се прецизира на текста? Ясно е, че в смисъла на двете думи „непълноти“ и „нередовности“ има разлика. **Това означава ли, че за КРС е по-важно дали са редовни подадените документи** (заявления и уведомления) по чл. 7, 8, 9 и 10 от Наредбата **и не е важно дали има непълноти в тях**.

Нека да видим как стои въпросът с използването на думите „непълноти“ и „нередовности“ в ЗЕС. Един внимателен анализ на ЗЕС разкрива, че в него **думата „непълноти/те“ се използва 23 пъти**, а думата **„нередовности/те“ само 10 пъти**, но **е важно да се отбележи, че винаги когато се използва думата „нередовности/те“, тя се използва в комбинация с думата „непълноти/те“ в израза „непълноти/те или „нередовности/те“.**

По подобен начин се използват тези думи и в ЗУТ.

Освен това прегледът на ЗЕС разкрива, че в случаите, когато думата „непълноти/те“ се използва самостоятелно (без думата „нередовности/те“) става въпрос за подаването на един документ (заявление или уведомление), който е по образец, изготвен от КРС. Всъщност такива са и случаите регламентирани в чл. 7, 8, 9 и 10 от Наредбата. Следователно използването на думата „непълноти/те“ си е подходящата в случая.

Когато в ЗЕС се използват съвместно двете думи в словосъчетанието **„непълноти/те или „нередовности/те“** винаги става въпрос за подаване на допълнителни документи към основния документ, като част от тези документи се изготвят или са свързани с други лица освен подателя на документа. Явно е, че в тези случаи е резонно да се проверява и редовността на тези документи, но в случаите в Наредбата това не е приложимо.

Следователно с така предложените изменения в проекта се прави опит да се създадат други изисквания при проверката на подадените документи, които не са в съответствие с установените трайни и проверени процедури в ЗЕС.

Следователно, остава напълно неясно и необосновано защо КРС предлага тези изменения в проекта.

Важно е да се отбележи, че ако се приемат така предложените изменения, **се създава реална предпоставка да липсва легитимна причина КРС да върне някое заявление поради наличието на непълноти в него**, защото няма да има такъв текст в Наредбата, а въпреки непълнотите заявлението ще си бъде редовно и без нередовности, защото ще е подадено според образца и от легитимен подател. Всъщност възможните подадели са основно трима и това са трите големи мобилни оператора и свързаните с тях предприятия.

Наличието само на думата **„нередовности/те“** в Наредбата ще предизвика и друго неудобство. Разпоредбата на чл. 11, ал. 2 ще бъде във вида:

*„(2) В случай на констатирани **нередовности на информацията** или документите по ал. 1 лицето, подало документите, се уведомява, като му се дава 14-дневен срок да отстрани нередовностите.“*

и ще възникне резонният въпрос - **какво означава нередовна информация** и коя информация е нередовна?

Както се разбира от гореизложеното, **предложените изменения в § 8, т. 3 и 4 и § 9 от проекта са необосновани, безсмислени и дори вредни.**

Затова, с цел недопускане на горепосочените слабости и недостатъци, **предлагам разпоредбите на § 8, т. 3 и 4 и § 9 да отпаднат от проекта.**

В случай, че КРС реално обоснове защо е задължително присъствието на думата „**нередовности/те**“ в чл. 11 и 12 от Наредбата, **предлагам да се използват и двете думи в словосъчетанието „непълноти/те или „нередовности/те“.**

Автор: Илия Христов (29.09.2024 21:55)

Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия - б част

Например, **при** АТНАР = 1000000 лева, ще има приблизително **2,5 %** увеличение на общият размер на дължимите административни такси от трите големи мобилни оператора, а намалението на дължимата АГТК от останалите предприятия ще бъде приблизително **13,9 %**.

При АТНАР = 500000 лева, тези стойности ще са съответно 1,2 % увеличение и 7 % намаление.

Ясно е видно, че независимо от стойностите на АТНАР, увеличението за трите големи мобилни оператора е незначително спрямо значителното намаляване на дължимите административни такси от останалите **предприятия** в сектора на електронните съобщения. В тези случаи, когато АТНАР има някакъв значим размер, дори ще се задейства разпоредбата на чл. 53, ал. 1 от ЗЕС:

„Чл. 53. (1) В случай на разлика между общата сума на събраните административни такси и административните разходи на комисията, комисията предлага на Министерския съвет изменение на тарифата по [чл. 147](#) относно размера на административната такса за контрол.“

и ще намали с ПМС размера на АГТК, за да се осигури изпълнението горепосоченото равенство:

$OAP = АГТК + ЕТАУТ + АТНАР$

По този законосъобразен начин (чрез правилното прилагане на правилните разпоредби в Правилата и Наредбата) ще се осигури справедливото, точно и законосъобразно разпределение на финансовата тежест между всички предприятия в сектора на електронните съобщения, при нормативно строго определен и ясно лимитиран общ размер на дължимите административни такси (АГТК + ЕТАУТ + АТНАР = ОАР). Този справедлив и законосъобразен начин се опитвам да обясня и обоснова вече няколко години в различни свои становища и особени мнения в КРС, но явно неразбирането и/или нежеланието са преобладаващи и прилагането му на практика непрекъснато се отлага във времето.

Ясно е, че гореизложените обосновки и предложения ще осигурят по-справедлив начин на разпределение на дължимите административни такси и от трите големи мобилни оператора и от останалите стотици **предприятия** в сектора на електронните съобщения.

С цел осигуряването на гореизложения справедлив начин на разпределение на дължимите такси, **по-долу ще посоча и други слабости и недостатъци (между които и измененията, с които значително се намаляват случаите, в които се дължат административни такси)** на така представения проект за изменение и допълнение на Наредбата и ще направя съответните предложения за тяхното отстраняване.

Автор: Илия Христов (29.09.2024 21:54)

Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия - 5 част

Ще докажа това с няколко елементарни изчисления.

Както посочих по-горе, определеният от КРС (по начина и с формулите в Правилата) размер на ОАР за 2023 г. е приблизително 7,2 милиона лева, което е общият размер на административните разходи на КРС през предходната календарна година, необходими за осигуряването на дейностите по ЗЕС. Нека да приемем хипотетично, че приходът от таксите по чл. 17 от Наредбата (АТНАР) е в размер на 3 милиона лева. Този размер може да изглежда голям, но той е напълно реален дори и при предложения по-горе от мен размер от 50 лв. в чл. 17, ал. 1, т. 2 и 3 от моето предложение (който размер, както посочих по-горе, вероятно трябва да е значително по-висок), като се има предвид, че в близко бъдеще ще се инсталират и ще се променят параметрите/данните на десетки и стотици хиляди броя ТБДМО.

При ОАР = 7200000

и при пренебрежимо малък размер на ЕТАУТ (както посочих по-горе 20-30 хиляди лева) и приблизително нулев размер на АТНАР, както е сега, при сегашната редакция на чл. 17, то дължимият общ размер на **АГТК от всички предприятия** в сектора на електронните съобщения ще е приблизително равен на ОАР, т.е.

ОАР = АГТК

Следователно лесно може да се определи дължимия размер на **АГТК от** трите големи мобилни оператори и от останалите предприятия, като се знае и се приеме, че делът на трите големи мобилни оператори е 85 %, а на останалите предприятия е 15 %.

Следователно 85 % от 7200000 = 6120000 лева. Това ще е размерът на дължимата **АГТК от трите големи мобилни оператора, ако размерът на дължимата от тях такса по Наредбата (АТНАР)** е пренебрежимо малка или почти нулева, както е сега. Тогава 15 % от 7200000 = 1080000 лева ще е дължимата **АГТК от останалите**

предприятия.

Да видим какво ще се промени ако приемем, че размерът на АТНАР да е равен на 3000000 лева (когато има приет регламентиран размер в чл. 17 на административните такси за вписване в регистъра на новоинсталирана ТБДМО и за промяна на данните за вече инсталирана ТБДМО). Тогава дължимият общ размер на АГТК от всички предприятия в сектора на електронните съобщения ще е:

$АГТК = ОАР - АТНАР = 7200000 - 3000000 = 4200000$ лева.

От тях 85 % от 4200000 = **3570000** лева ще е размерът на дължимата АГТК от трите големи мобилни оператора, а общият размер на дължимите административни такси от тях ще е $3570000 + 3000000 = 6570000$ лева (АГТК + АТНАР) или ще има приблизително **7,4 % увеличение** спрямо нивото от 6120000 лева, което си едно незначително увеличение.

За останалите предприятия съответните стойности ще са

15 % от 4200000 = 630000 лева ще е дължимата АГТК от останалите предприятия или ще има приблизително **41,7 % намаление** спрямо нивото от 1080000 лева, което си е почти двойно. **Много е важно да се обърне внимание**, че в този случай **останалите предприятия ще платят по-малък размер на АГТК (в абсолютна стойност) дори и ако се увеличи размерът на АГТК от 0,2 % на 0,265 %**, както е предвидено и изчислено съгласно Правилата в тазгодишния ежегоден анализ на КРС (защото **увеличението е само 32,5 %**). **Необходимо е да се гледа** не само, че ще се увеличава размера на АГТК (**което е едно напълно законосъобразно по ЗЕС увеличение, което необосновано се отлага с години и от това намаляват приходите в държавния бюджет с милиони лева**), а да се гледа и „**голямата картина**“, така както я представих подробно и обосновано по-горе.

Ясно е видно от горепосочените елементарни изчисления и факти, че дори и при справедливото и законосъобразно разпределение на финансовата тежест, дължимите административни такси на трите големи мобилни оператора нарастват **незначително** (в проценти), докато дължимата АГТК от **останалите стотици по-малки предприятия намаляват със значителен размер** (в проценти), което значително ще подобри тяхното финансово състояние. **Затова е неразбираемо несъгласието на големите мобилни оператора по тези въпроси**, както и **нежеланието на КРС и МТС да създадат адекватна нормативна уредба за решаването им**.

За да парирам предварително евентуалните възражения, че посочения по-горе размер от 3000000 лева за АТНАР е нереален (макар че според мен, той си е напълно възможен), ще дам съответните резултати при други по-малки стойности на АТНАР.

Автор: Илия Христозов (29.09.2024 21:51)

Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия - 4 част

Друго, което прави впечатление в разпоредбата на чл. 17, е ниският размер на таксата от **50 лв.** Като се има предвид, че за изграждането и за поддръжката на регистъра се изразходват финансови средства от порядъка на милион лева, **то тази такса трябва да е значително по-висока.** Това е така, защото според „Методика за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл.7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им“ в размера на таксата трябва да се калкулират и капиталовите разходи (ДМА и ДНМА), присъщи за остойностяваната услуга. **В случая това явно не е направено** и таксата е определена в този нисък размер. Но понеже **горепосочените капиталови разходи се включват задължително (според Правилата)** в определяне на размера на ОАР (чрез амортизационните отчисления) то това се отразява на повишаването на размера на **дължимата АГТК, която се заплаща от стотиците останали предприятия.** Следователно и в този случай финансовата тежест на трите големи мобилни оператори се прехвърля върху останалите предприятия в сектора на електронните съобщения.

В моето становище при обществената консултация преди приемането на тази Наредба, бях предложил по-подробен и по-адекватен вариант на разпоредбата на чл. 17, който беше със следните размери на таксите:

„Чл. 17. (1) За вписване в регистъра се заплащат следните еднократни административни такси:

- 1. за разглеждане на заявление по чл. 7 или 8, за всяка една приемно-предавателна станция – **80 лв.**;*
- 2. за разглеждане на уведомление по чл. 9, за всяка една ТБДМО – **50 лв.**;*
- 3. за разглеждане на заявление за промяна по чл. 10 – **50 лв.***

*(2) За издаване на документ по чл. 151, ал. 4, т. 4 от ЗУТ се заплаща еднократна административна такса – **15 лв.**“*

Сега отново предлагам този вариант на целия чл. 17 да бъде включен като § 11 от проекта.

Важно е да се отбележи, че тези предложени от мен стойности на административни такси **бяха определени и в първоначалния вариант на Наредбата, който беше приет на заседание от КРС.** Но този първоначален вариант, приет от КРС, както и моите конкретни предложения за разпоредбата на чл. 17 в процеса на обществената консултация, бяха отхвърлени от МТС със следните мотиви:

„Измененията в проекта по отношение на дължимите такси са свързани с корекция в калкулациите, съобразени с разпоредбите на Закон за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, предвид че част от дейностите са оптимизирани с въвеждане на изграждащия се в момента електронен регистър.“

Много може да се каже, защо тези „обтекаеми“ мотиви са неверни, но това са минали работи и не е тема на настоящото становище. По-важното в случая е, че МТС пряко се

намеси в дейността на КРС, която по закон би трябвало да е независим орган. Всъщност, въпросът дали е независима КРС в своята дейност и дали има законови гаранции за нейната независимост, съм го разглеждал в редица свои становища (с отрицателен отговор) и затова няма да се спирам тук на него.

Да се върнем отново на несправедливото прехвърляне на финансовата тежест от трите големи мобилни оператори на останалите предприятия.

Интересен факт е и е много важно да се отбележи, че това прехвърляне на финансовата тежест от трите големи мобилни оператори на останалите предприятия, всъщност **намалява с много малко (с няколко процента) общия размер** на дължимите административни такси от трите големи мобилни оператори, **а с много (с десетки процента) увеличава размера на дължимата АГТК, която се заплаща от стотиците останали предприятия.**

Автор: Илия Христозов (29.09.2024 21:49)

Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия - 3 част

АТНАР е общият размер на събраните през предходната година административни такси, на основание **чл. 17** от „Наредба за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на Регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват“ (**Наредбата**), която всъщност се изменя и допълва с този проект.

Следователно:

$OAP = АГТК + ЕТАУТ + АТНАР$

По тази формула **ще обоснова моето становище**, че с **колкото се намалява размерът на постъпващите такси** в бюджета по чл. 17 от тази Наредба (АТНАР), това означава, че **автоматически с толкова ще се увеличава дължимата АГТК**, която се плаща от предприятията.

ОАР се определя по начин и с формули, подробно регламентирани в Правилата (чл. 7), на базата на факти и обстоятелства от миналата календарна година.

Следователно ОАР има точно определена стойност, т.е. за всяка конкретна година е константа и е от порядъка на милиони лева (за 2023 г. е определена от КРС по начина и с формулите в Правилата в размер приблизително на 7,2 милиона лева).

ЕТАУТ има сравнително постоянен размер през годините и е в размер между 20000 и 30000 лева ежегодно, т.е. този размер е пренебрежимо малък спрямо размера на АГТК, който е от порядъка на милиони лева.

Следователно, щом общата сума ОАР е константа за съответната година и едното събираемо е пренебрежимо малко, то ОАР зависи само от размерите на събиращите

АТНАР и АГТК и тези събираеми са в обратно пропорционална връзка, т.е. с колкото се намалява едното, с толкова се увеличава другото.

Както се посочи по-горе, АТНАР е общия размер на **събраните през предходната година** административни такси, на основание чл. 17 от Наредбата, т.е. те имат ясно определен размер през настоящата година, когато трябва да се изчисли размерът на АГТК, който да осигури изпълнението на равенството:

$$\text{ОАР} = \text{АГТК} + \text{ЕТАУТ} + \text{АТНАР}$$

Всъщност, и законодателят е предвидил в чл. 53, ал. 1 от ЗЕС точно с изменението на размера на АГТК да се осигурява горното равенство:

„Чл. 53. (1) В случай на разлика между общата сума на събраните административни такси и административните разходи на комисията, комисията предлага на Министерския съвет изменение на тарифата по чл. 147 относно размера на административната такса за контрол.“

Следователно, безусловно се доказва, че с колкото се намаляват таксите по Наредбата, които се плащат от големите мобилни оператори, с толкова ще се увеличава дължимата АГТК, която се плаща и от останалите предприятия в сектора на електронните съобщения.

По-долу ще докажа, че ако се реализират някои от предложените промени в проекта (например § 7; § 8, т. 1 и 2; § 11; § 13), част от финансовата тежест върху трите големи мобилни оператора ще се прехвърли върху останалите по-малки предприятия, които са стотици на брой.

Сега действащата разпоредба на чл. 17 от Наредбата, който регламентира размера на административните такси е:

„Чл. 17. За вписване в регистъра се заплаща административна такса за разглеждане на заявление по чл. 7, 8 и 10 за всяка една приемно-предавателна станция - 50 лв.“

Видно е, че е предвидено да се заплаща такса само за приемно-предавателните станции, чийто брой е от порядъка на хиляди и едва ли ще надвиши 20 хиляди в бъдеще. **Липсва обаче нормативното задължение за заплащане на административната такса за вписване в регистъра на ТБДМО**, които сега започват усилено да се инсталират с хиляди и чийто общ брой ще бъде от порядъка на стотици хиляди и може би дори милиони. По този начин значително се намалява размерът на дължимите такси от трите големи мобилни оператора, а **както се доказва по-горе, това се прехвърля върху дължимата АГТК от стотиците останали предприятия** в сектора на електронните съобщения.

Автор: Илия Христозов (29.09.2024 21:48)

Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия - 2 част

Обосновка: На заседанието на КРС на 12.09.2024 г., когато се обсъждаше настоящия проект за изменение и допълнение на Наредбата, гласувах „Против“ така изготвения анализ и представих особено мнение, което е достъпно на интернет адрес:

<https://crc.bg/bg/statii/2652/septemvri-2024-g>

В особеното мнение изложих становището си, че

„С направените предложения за изменения на Наредбата в § 7, § 8 и § 11 от проекта на ПМС значително и необосновано се намалява обхвата на случаите, в които се дължи административна такса за разглеждане на заявленията, което **значително ще намали размера на постъпващите такси в бюджета по тази Наредба. За голяма част от случаите на вписване на промените на данните в регистъра се регламентира, че не се дължи такса, което нарушава принципа на разходоориентираност **и се създават предпоставки за неравнопоставеност между предприятията.**“**

Тук ще поясня, че изразът **„и се създават предпоставки за неравнопоставеност между предприятията“** означава, че с **колкото се намали размерът на постъпващите такси** в бюджета по чл. 17 от тази Наредба, това означава, че **автоматически с толкова ще се увеличи размерът на дължимата АГТК**, която се плаща от всички предприятия в сектора на електронните съобщения, чийто размер на годишните брутни приходи е не по-малко от 100000 лв. И понеже е известно, че **таксите по Наредбата се плащат от големите мобилни оператори (понеже са предимно тяхна собственост приемно-предавателните станции и ТБДМО), следователно спестените от тях суми ще увеличат дължимата АГТК от останалите предприятия** в сектора на електронните съобщения, **което аз считам за неправилно и несправедливо.**

По-долу ще обоснова подробно това мое становище.

На основание чл. 139, ал. 1 от ЗЕС, общия размер на дължимите административни такси към КРС (това са **АГТК плюс еднократните такси за административни услуги** по ЗЕС), трябва да **„съответства на административните разходи на комисията, необходими за **международно координиране и сътрудничество, хармонизация и стандартизация, анализ и контрол на пазара, изготвяне и прилагане на подзаконови нормативни актове и издаване на административни актове и контрол по изпълнението им**“**. Накратко тези дейности ще ги наречем **„дейностите по ЗЕС“**.

Определянето на общия размер на всяка една от горепосочените такси е регламентирано във **„Вътрешни правила за определяне размера на административната годишна такса за контрол по чл. 141 от Закона за електронните съобщения“ (Правилата)**, които са приети от КРС след обществено обсъждане и са достъпни на страницата на КРС, тук:

<https://crc.bg/bg/rubriki/130/regulatorni-politiki-principi-pravila>

Следователно, според изискванията на ЗЕС и като използвам означенията и формулите, така както са в **Правилата**, трябва да е в сила равенството:

$OAP = АГТК \times КК + ОЕТАУ$, където:

OAP е общият размер на административните разходи на КРС през предходната календарна година, необходими за осигуряването на дейностите по ЗЕС;

АГТК е общата сума на дължимата през настоящата календарна година административна годишна такса за контрол от предприятията, чийто размер на годишните брутни приходи е не по-малко от 100000 лв.;

КК е коригиращ коефициент, отразяващ влиянието на разпоредбите на чл. 147, ал. 5 от ЗЕС и чл. 5, ал. 2 и 3 от „Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС“ (Тарифата). Този коефициент е приблизително равен на единица (не надвишава 1,01) и следователно оказва пренебрежимо малко влияние на по-нататъшните разсъждения (изчисления) и затова ще го пренебрегна. В чл. 12, ал. 3, т. 5 от Правилата подробно е описано какво представлява и как се изчислява този коефициент;

OETAУ е общата сума на събраните през предходната година еднократни такси за административни услуги по ЗЕС и се изчислява по формулата:

$OETAУ = ETAУТ + АТНАР$, където:

ETAУТ е общият размер на събраните през предходната година еднократни такси за административни услуги, на основание чл. 9 от „Тарифа за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения“ (Тарифата);

Автор: Илия Христозов (29.09.2024 21:46)

Трябва ли таксите на големите мобилни оператора да се заплащат от другите предприятия - 1 част

Трябва ли административните такси, дължими от трите големи мобилни оператора да се заплащат от останалите предприятия в сектора на електронните съобщения? Верният отговор е - не трябва, но така се получава на практика при сега действащата Наредба и при така предложения проект за нейното изменение!

Крайната цел на всички мои долупосочени разсъждения и предложения е наистина да се осигури в най-голяма степен разходоориентираност на всички дължими административни такси от всяко предприятие в сектора на електронните съобщения, т.е. образно казано - което предприятие създава повече работа (разходи) на КРС, да заплаща по-голям размер на административните такси, защото това всъщност е смисълът на принципа на разходоориентираност на административните такси. Факт е, че основната част от дейностите на администрацията на КРС е предизвикана и е заета с разрешаване на казуси, свързани само с няколко десетки предприятия, като основните „причинители“ от тях са по-малко от десет. Повечето от останалите стотици на брой предприятия най-често ангажират КРС само с подаването на ежегодната

информация за дейността им.

На първо място трябва да се обърне внимание, че тази Наредба (чийто проект за изменение и допълнение се разглежда тук) още от самото начало има редица недостатъци, които ясно и подробно съм посочил в моето становище при обществената консултация преди нейното приемане, което може да се види тук:

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7067&success=1#addcomment>

Един от многобройните ѝ недостатъци е **голямото намаляване на случаите, в които се дължат административни такси по тази наредба**, което значително намалява приходите в държавния бюджет.

Сега, в така представения проект за изменение и допълнение на Наредбата се правят нови предложения, които допълнително ще съкратят случаите, в които се дължат административни такси.

Много важно е да се отбележи, че в тази Наредба се регламентират и определят съдържанието, условията и редът за водене, поддържане и ползване на *„Регистър на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги, и извършените дейности по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), както и на уведомления за разположените точки за безжичен достъп с малък обхват“*, който регистър се създаде и поддържа от КРС на основание чл. 33, ал. 6 от ЗЕС и е пуснат в реална експлоатация през април 2023 г. От самото название на регистъра става ясно, че той се отнася **само за приемно-предавателните станции и за точките за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО)** в състава на наземните мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги. Общозвестен факт е, че тези **приемно-предавателни станции и ТБДМО са/ще са предимно собственост на трите големи мобилни оператора** и свързаните с тях предприятия. Изключенията са/ще са пренебрежимо малко (като процент от всичките) и това едва ли ще се промени в бъдеще. Следователно, **на пръв поглед**, всяко намаляване на административните такси по тази Наредба ще се отрази (и то благоприятно) само на тези три мобилни оператора. **Но това не е така и по-долу ще докажа по категоричен начин, че всяко намаляване** на административните такси по тази Наредба води **до автоматическо увеличаване на административна годишна такса за контрол (АГТК), която се заплаща и от всички останали предприятия** в сектора на електронните съобщения, чийто размер на годишните брутни приходи е не по-малко от 100000 лв., т.е. ще им се отрази отрицателно. На практика се получава, че голяма част от административните такси, които се дължат от трите големи мобилни оператора ще се заплаща от останалите по-малки предприятия, които са стотици на брой.

Тук ще отворя една скоба и ще поясня, че изразът *„трите големи мобилни оператора“* е напълно резонен, защото над 85 % от общите годишни брутни приходи от предоставянето на електронни съобщителни мрежи и/или услуги (по смисъла на чл. 141, ал. 1 от ЗЕС) се получават от тези три мобилни оператора и свързаните с тях

предприятия. Дори и да се вземат приходите само на трите големи мобилни оператора (без свързаните с тях предприятия), те ще са над 75 % от общите приходи. Следователно останалите стотици предприятия в сектора на електронните съобщения получават по-малко от 15 % от общите приходи.

История

Начало на обществената консултация - 24.09.2024

Приключване на консултацията - 24.10.2024

Справка за получените предложения - 22.12.2025

[Справка за получените предложения/съобщение](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
